

ተጠቅ

ዓለም አቀፍ የኢትዮጵያ ተማሪዎች ማኅበር

የቴዎሪ መጽሐፍት

በአውሮፓ የኢትዮጵያ ተማሪዎች ማኅበር የተዘጋጀ

ሰኔ 1962

ተጠቅ

ዓለም አቀፍ የኢትዮጵያ ተግራጾች ማኅበር

ፍቃድ መጽሐፍ

በአውሮፓ የኢትዮጵያ ተግራጾች ማኅበር የተዘጋጀ

አዘጋጅ-

ሃገረ ጉብኝ

የጋው አገድ ብር

ሐ 1962

ይዘት	ገጽ
ለአዲሲቱ ኢትዮጵያ እንደራጅ	1
ገልፅ ደብዳቤ ለአገልግሎት ገለልተኛ	1
የኢምፔሪያሊስት ብዝሃነት	17
እድገትና የእድገት ችግሮች	30

ለአዲሲቱ ኢትዮጵያ እንደራጅ

«... ለብዙ አመታት ታዛቢዎች ከንጉሥ ነገስቱ በኋላ በኢትዮጵያ ላይ የገሃነም እሳት ይወርዳል ሲሉ ነበር። አሁን ግን እንደዚህ አይነቱ መእት ንጉሥ ነገስቱ እስኪያልፍም የሚጠብቅ አይመስልም የኢትዮጵያ አልቂት ከከንጉሥነቱ በሀፍራና ከሰዳን ይበልጥ አስቃቂ ይሆናል። በኢትዮጵያ ውስጥ እስላሞችም ሆኑ ክርስቲያኖች ጨካኝ ጦረኞች ናቸው። ይህ በዘመናዊ መሳርያ የሚያደርጉት ሪቮሎሽን ወይም ደግሞ የእርስ በእርስ ፍጅት አስደናቂውን “የኢትዮጵያ ታሪክ” ከፍፃሜ ያደርሰዋል» (1)

እንደዚህ አይነቱ አነጋገር፣ ታዛቢ ነኝ የሚል ሁሉ ስለኢትዮጵያ የሚያቀርበውን ስህተት የሚደመድምበት አብዛኛውን ሆኗል ስለኢትዮጵያ ፅሁፍ ከህይለስላሴ በኋላ ታሪክ ይደመሰሳል። ኢትዮጵያ ትጠፋለች፣ ህዝብዋ ይተላለቃል በማለት የሽብር ቃሉን ሳይሰነዝር ብእሩን የሚያስቀምጥ ታዛቢ እየጠፋ ሄዷል።

እርግጥ መጨው ጊዜ ታላቅ የለውጥና የትርምስ አውሎ ነፋስ ያዘለ ለመሆኑ ምንም ጥርጥር የለውም። በታሪካችን እንደምናየው የበዝባዦች “በውርስ ዘመን” ጊዜ መተረጎመስ የተለመደ ነው። ዛሬ ግን ይህንም የሚያባብሱና ልዩ መልክ የሚሰጡ ልዩ አዳዲስ ሁኔታዎች ተፈጥረዋል። የኢትዮጵያ ህዝብ እያደር እየጠነከረ በሚሄደው ጭቆና በመመረር በያለበት በበለጠ በመነሳሳት ላይ ነው። የባእድ ሃይሎች ጣልቃ ገብነት ከመቸውም ይበልጥ በሀገራችን ስር ሰዶ ሀገራችንን ጥገኛ ስላደረጋት አገር ወዳድ ሁሉ ማጉረምረም ጀምሮአል።

ለዚህ ለማይቀረው ተጋድሎ ሁሉም እንደመሰለው በመደራጀት ላይ ነው። ገዢዎቻችን በዘረፋው ድርሻ አለመስማማት ለሚመጣው ጭቅጭቅም ሆነ ወይም በቦረ ህዝብ አንድነታቸው ለመደላደል ውስጥ ውስጡን በመደራጀት ላይ ናቸው። የኢትዮጵያ ህዝብ በዝባዦቹ እንደዚህ ከዘረጉለት ወጥመድ ውስጥ ከገባ እውነትም አስቃቂና ከ

(1) ቁጥር ለተደረገባቸው ሁሉ በፅሁፉ መጨረሻ ማብራሪያ ይሰጣል

ንቱ ደም መፍሰስ ይመጣል። የኛ አላማ ይህ የማይቀር ትንንቅ መስመር ይያዝ የሚል ነው። እንደሚያዝም ሙሉ ተስፋ አለን። ተባብሮ በባዝ ባጋፍ ላይ እጁን እንዲያነሳለን ትግላችን ሊውል የሚገባው ህይወት በከንቱ ትርምስ የትም ባክኖ እንዳይቀርና የነፃነት ትግላችን ከሚገባው በላይ እንዳይረዝም የሚያስፈልገው ከአሁኑ የተባባሰ ህዝብ በሙሉ በአንድ ግልፅ በሆነ ፕሮግራምና የስራ ውጥን አማካኝነት መደራጀት ነው። ለዚህም ሰላምን፣ ነፃነትን፣ እርምጃንና አገሩን ወዳድ የሆነ ኢትዮጵያ ዊ ሁሉ የማይቆጠብ ጥረቱን ማበርከት አለበት።

መጭውን ጊዜ ታላቅ የትግል ማእበል ያዘለ የሚያደርገው ምንድነው? ለኢትዮጵያ ህዝብ ሰላምን፣ ነፃነት፣ እርምጃና ብልፅግና የምንቆረቆር ኢትዮጵያዊያን ተግባራችን ምንድን ነው? እነዚህን ጥያቄዎች በመጠኑ ለመመለስ እንሞክራለን። ህሳባችን በዚህ ታላቅ ጉዳይ ላይ መሰረታዊ የሆኑ አንዳንድ አስተያየቶች ለመሰንዘርና ውይይት ለመክፈት እንጂ ለእንደዚህ አይነቱ ሰራ ጉዳይ የተመዋለ መልስ ለመስጠት አይደለም።

1

መጨው ጊዜ የትግልና የትርምስ መሆኑን ለመረዳት ያለ ፈውን ታሪካችንን፣ የዛሬውን የሃገራችንና የአለምን ሁኔታ መመልከት ያስፈልጋል።

በታሪካችን “የውርስ ጊዜ” የስልጣን ትግልና ታላላቆች ባላባቶች ለጥቅም ከሚያቸው ሲሉ ህዝቡን በዚህ ቅደም በዚያ ተሰለፍ እያሉ የሚያፋጁበት የትርምስ ወቅት ነው። ሪፖርት ግሪንፊልድ በዚህ ጉዳይ ሲጻፍ «የኢትዮጵያ ታሪክ በግልፅ እንደሚያሳየን ዘውድን ለመቀዳጀት ከንጉሥ መወለድ ብቻ፣ ምንጊዜም በቂ ሆኖ አያውቅም። እስከዛሬም በሆነ ህይለኛ ባላባቶች (እንደልማድ አድርገውት) በውርሱ ላይ ለማደምና ስልጣን ለመሻማት አመንተው አያውቁም» (2) በማለት አትቷል።

ያለፉትን የመቶ አመታት ታሪካችንን ዘወር ብሎ ማየት ብቻ ለዚህ በቂ ማስረጃ ነው። የቴዎድሮስ ሞት ካስከተለው ትርምስ በኋላ የጊዜው ባለሀይል ዋግሹም ጉብዜ አፄ ተክለ ጊዮርጊስ ተብለው ዙፋኑን

ይዘው ነበር። ይበልጥ የደረጀ ሃይል ያጠራቀሙት ደጃች ካሳ በሶስት አመት ውስጥ ተክለ ጊዮርጊስን ከአልጋ አውርደው አፄ ዮሀንስ ተባሉ። አፄ ዮሀንስ መተማራት ዘውድ ዙፋኑን ለልጃቸው ለራስ መንገዝ “ቢናዘዙም” የንጉሥ ነገስቱ ዘውድ ለጊዜው ባለሀይል፣ ለሸዋው ምኒልክ ሄደ። ከአፄ ምኒልክ በኋላ የልጅ እያሱን፣ የኢቴጌ ጣይቱንና የራስ ተፈሪን የስልጣን ትንንቅና ያስከተለውን ትርምስ ሁላችንም የምናውቀው ነው። ይህን ሁሉ ማለታችን አጥንት ቆጠራውን እስከዚህም ዋጋ ሰጥተነው አይደለም። ታሪክን በሬ ወለደ እያሱን ዘውድ የሰላምና የአንድነታችን ዋስትና ነው። ለሚሉ ሁሉ፣ እንዲያውም “የውርስ ጊዜ” የትግል፣ የፍጅትና የትርምስ ወቅት መሆኑን ለማስታወስና አሁንም ጨቋኞች እንደለመዱት ለጥቅም ሲታገሉ ህዝባችንን እርስ በእርሱ እንዳያፋጁት ከታሪክ እንማር ለማለት ነው።

ከዚህም በላይ “መጨው ጊዜ የትግል ማእበል አዝሏል” ለማለት የሚያስችለን ምርኩዛችን የጊዜው የኢትዮጵያና የአለም ሁኔታ ነው። ዛሬ በኢትዮጵያ ሁለት ጉልህ ነገሮች እናያለን። መጀመሪያ ነገር በህዝቡና በታላላቅ ባላባት መካከል ያለው ጠብ እየከረረ ሄዷል። ስለዚህም በአለፉት አመታት በያለበት የተጀመሩት ትግሎች እየተፋፋሙ ሄደዋል። ሁለተኛ ደግሞ በአገራችን ጉዳይ ከመቸውም ይበልጥ አምፔሪ ያለፈቶች ጣልቃ ሲገቡ እናያለን። የኢምፔሪያሊስቶችን ጉዳይ በሃገራችን ወስነን ልናየው አንችልም። በአፍሪቃ፣ በእስያና በላቲን አሜሪካ ፀረ ኢምፔሪያሊስት ህዝቦች ተነስተው በመታገል ላይ ናቸው። ይህ በኢምፔሪያሊዝምና በአለም ተባብሮ ህዝቦች መካከል የሚደገረው ትግል ለዘመኑ መልክ ከሚሰጡት ገደሎች ዋናው ነው። ብለን እናምናለን። መጨው ጊዜም በአለም (በሃገራችንም) ፀረ ኢምፔሪያሊስት የሆነው ትግል እየበረታ የሚሄድበት መሆኑን መረዳት አዳጋች ነገር አይደለም።

በባላባቶቹ መንግስትና በህዝብ መካከል ያለው ጠብና መቆራረጥ እየከረረ ሄዷል። በየጊዜው እንደምናያቸው የባላባቶቹ መንግስት እንኳን ተገቢ የሆኑትን የህዝብ መሰረታዊ ፍላጎቶች ለማርከትና ቆሞ ለመሄድ እንኳን ህዝቡን በይበልጥ ለመዝረፍና ለመጨቆን ተገዷል። ይህም ስርአት እስከተሻረ ድረስ የኢትዮጵያ ህዝብ እድል እርምጃና

ብልፅግና ሳይሆን ይበልጥ መራቆትና መጨቆን መሆኑን በፍፁም እንጠራጠርም። ስለዚህም የኢትዮጵያ ህዝብ የበላባቶቹን ጭቆና ለመቋቋም ይነሳል። ተነስቷልም። ይህን ስንል በከንቱ ምኞት ላይ በተመሰረተ ቅዠት ተመርተን አይደለም። የኢትዮጵያ ህዝብ የበላባቶቹንና የኢምፔሪያልስቶችን ዘረፋ ተቋቁሞ የደህንነቱን መንገድ በትግሉ ለመትለም የሚነሳው እየተባባሰ የሚሄደው ጭቆና ስለሚያስመርረውና ሌላ ምርጫ በመንሳት ለቆራጥ ትግል ስለሚገፋፋው ነው። ነገር ግን በጭቆና ተመርሮ መነሳት ብቻ የአውነተኛ ነፃነት ዋስትና ሊሆን አይችልም። በሌላው አፍሪቃና ሩቅም ሳንሄድ በገዛ ሃገራችን እንደምናየው የህዝቡን ህይወት ለማባከን፣ አንድነቱን ለመስበርና ጥቅማቸውን ለመጠበቅም ሆነ ለማደርጀት በገባገሮች ህዝቡን በነገድና በሀይማኖት እያለያዩ ሊያፋጁት ይችላሉ። ለዚህም የተከማቸው የህዝብ ቁጣና ህይወት ለዋናው የነፃነት ትግል ሳይውል ለብዙ ጊዜ በነገድና በሀይማኖት ትርምስ የትም በክፍ እንዳይቀር መጠንቀቅም ያስፈልጋል።

ሁለተኛ ደግሞ የጊዜው የአለም ሁኔታ አለ። ኢትዮጵያችን እንደቀድሞው “በራሳቸው አለም ተረከታ” አልተኛችም። በተለይ ያለፉት መቶ አመታት ታሪካችን ደግሞ እንዳሳየን በሃገሪቱ ውስጥ የሚደረገው የስልጣንና የጥቅም ትግል የውጭ ዘራፊዎችም እንደየጥቅማቸው ጣልቃ እየገቡ የሚፈተፍቱበት ግርግር ነው። አዲስ የሃንስ ዙፋኑን ለመያዝ የተገለገሉበትን ብዙ መሳርያ ለማከማቸት የቻሉት በአፄ ቴዎድሮስ ላይ በተደረገው ዘመቻ ከእንግሊዞች ጋር በመተበበራቸው ነበር። አዲስ ምኒልክ ዘውዱን ለመቀዳጀት ከኢጣልያኖች ብዙ የገንዘብና የመሳሪያ እርዳታ ማግኘታቸውን ታሪክ ይመሰክራል። በልጅ እያሱና በራስ ተፈሪ መካከል ትንንቁ ሲካሄድ ፈረንሳይ፣ እንግሊዝና ጣልያን ራስ ተፈሪን ሲያግዙ ጀርመንና ቱርክ ደግሞ ወደልጅ እያሱ ያዘነበሉ እንደነበረ ይታወቃል። አዲስ ምኒልክ አርጅተው የውርሳቸው “ጣጣ” የጊዜውን ኢምፔሪ ያሊስቶች በጣም አስግቷቸው በነበረ ጊዜ የኤሪትራ ገዢ የነበረው ስኞር ማርቲኒየስ የኢምፔሪያሊስቶችን ጣልቃ ገብነት ሲያረጋግጥ እንዲህ ብሏል። «በኢትዮጵያ መጭው ጊዜ በጣም አጠራጣሪ በመሆኑና አዲስ ምኒልክም እያረጁ በመሄዳቸው ታላቋ ብሪታኒያ፣ ኢጣልያንና ፈረንሳይ በአንድ

ነት ሆነው ከቀረቡት ወራሾች ሁሉ የትኛውን እንደሚደገፉና ከስፈለገ ም የትኛውን የግድ እንደሚያነግሱ ከአሁኑ መስማማት ይገባቸዋል።
ዚህ ጉዳይ ምንም አይነት ክርክርም ሆነ የሃሳብ ልዩነት ሊኖር አይገባ ምን።(3) ይህ የተነገረው የዛሬ ሃምሳ አመት ነው!

ከዛሬ ሃግሳ አመት ይልቅ ዛሬ በሀገራችን ኢምፔሪያሊስት
ች ይበልጥ እጃቸውን ያስገቡ መሆናቸውን ለማስረጃት ብዙ መዘብዘብ
አያስፈልገንም። ዛሬ በሀገራችን የገነነው የአሜሪካን ኢምፔሪያሊዝም የ
መከላከያ ሀይላችንን ተምህርታችንን የኢኮኖሚያችንን ቁልፎች በአጁ
ጨብጦ እንደያዘ ሁሉ ያውቃል። ካላይ ከሚፋጩት ሀይሎች ለጊዜ
ው ገናና የሚሆነው የአሜሪካኖችን ድጋፍ የሚያገኘው አድሃሪ ሀይል
መሆኑ አይካድም። ለዚህም የሚደረገው ዝግጅት የአደባባይ ምስጢር ሆ
ኋል። በቅርቡ ርጀርስ የተባለው የአሜሪካ የውጭ ጉዳይ ሚኒስቴር ወደ
አዲስ አበባ በመጣበት ወቅት 'ለ ሞገድ' የተባለው ጋዜጣ ሲፅፍ እንዲ
ህ ብሏል። «አፍሪቃን በሚዘርበት ጊዜ ሚስተር ርጀርስ ዋሽንግተንን በ
ሚያሳስቡ ሁለት ጉዳዮች ላይ ለመወያየት ይችላል። ይኸውም እያረጁ የ
ሄዱት የሀይለስላሴና የጀዋ ኬንያታ ውርስ ጉዳይ ነው... በተለይ የኢ
ትዮጵያ ጉዳይ የአሜሪካን መሪዎች በጣም የሚያሳስባቸው ነው...» (4)

ከዚህ በፊት እንደተባለው የአሜሪካ ኢምፔሪያሊስቶች ጥቅማቸውን የሚጠብቅላቸው ከሆነ ወልደ ጊዮርጊስን ሆነ ወልደ ገብረ ኤልን ቢደገፉ ግድ የላቸው ምክንያት ግን አሜሪካኖች ስለደገፉት ብቻ በኢትዮጵያ ሀዝብ ላይ ተወዝሮ ብዝበዛውን የሚቀጥል መንግስት በኢትዮጵያ ውስጥ ሊኖር አይችልም። ከግማሽ ሚልዮን በላይ የሚሆኑ የአሜሪካና የጥገኞቹ ወታደሮች ዘምተውበት በጀግንነት የተቋቋማቸው የቪየትናም ሀዝብ ለዚህ በቂ ግስረጃ ነው። ለኢትዮጵያ ሀዝብ ከውጭ የመጣን ጠላት መቋቋም ደግሞ ሩቅ ሳንሄድ የጣልያን ዘመን አርበኝነቱ በቂ ምስክር ይሆናል። ስለዚህ የአሜሪካኖችን ድጋፍ ያገኘ ሁሉ በፈላጊ ቆራጭነት ይገዛል ግለት ከነቱ ምኞት ነው።

በዚሁ አያይዝን ጠቅላላውን የአለም ሁኔታ የተመለከትን እንደሆነ የሀዘቦች ሁሉ ጠላት የሆነው ኢምፔራሊዝም በያለበት እየተወጠረ ሲያዝ እናያለን። በእስያ በተለይም በኢንዶቻይና ሀዘቦች ፀረኢም

ፔሪያሊስት አንድነታቸውን አጠንክረው ትግላቸውን በመምራት ላይ ናቸው። የላቲን አሜሪካ ህዝቦች የያንኪዎችንና የአሻንጉሊቶቻቸውን ብዝሃነት ለመቋቋም በያለበት ለትግል ተሰማርተው ይታያሉ። በአፍሪቃም በአንጉላቢጊኔ (ቢሳው)፣ በሞዛምቢክ፣ በደቡብ አፍሪቃና በዚምባብዌ የህዝቦች የነፃነት ትግል እየተፋፋ መሄዱ ልብ ወለድ ነው። ምስራቅ ከሃያ አመታት በፊት ቤትና ንብረቱን ለቅቶ የተሰደደው የፍልስጤም ህዝብ ከፅዮናዊያን፣ ከአሜሪካ፣ ከፔሪያሊስት ጠባቂዎቻቸውና ከአረብ አድሃሪዎች ጋር የሚደርገው ትግል እንደ ሰደድ እሳት ቀበሌውን በማዳረስ ላይ ነው። በያለበት የተበዘበዘ ህዝቦች ትግል እየደረጀ ሄዷል። የዚህ አለም - አቀፍ ትግል አውሎ ንፋስ በኢትዮጵያችንም ላይ መንፈሱ ምንም ጥርጥር የለውም። አሜሪካ፣ ፔሪያሊዝም ተደምስሶ ህዝቦች ነፃ እስኪወጡ ድረስ ትግሉ እየተፋፋ መሆኑ የሚሄድ መሆኑ ግልፅ ነው።

በጭሩ ከዚህ በላይ እንደዘረዘርነው መጭው ጊዜ በየምክንያቱ የተጠራቀመ የትግል ማእበል ያዘለ መሆኑን ለማሳየት ሞክረናል። የዚህ አውሎ ንፋስ ዋና መነሻ አድርገን የምንቆጥረው የጊዜውን የሀገሪቱን የኢኮኖሚያዊ ልዩነትና የፖለቲካ ሁኔታ ነው። በዝባዦች የሚያደርጉትም ፀረህዝብ መፍጨርጨር የወሰደውን መልክ በወስድ ዞር ዞር አላማው የህዝባችን መበዝበዝ እንዲቀጥል፣ እንዲነቁ፣ ጠፍቶ እንዲደክም ዘልአለማዊ የሚመስላቸው ስርአታቸው እንዳይናጋ መሆኑን እናውቃለን።

ታዲያስ ኢትዮጵያን ለማዳን? ነፃነታችንን ለመጥናፅ? ወደፊት ለመራመድ? እኛ ለዚህ ከአንድ መንገድ ሌላ ምንም አይታየንም። የኢትዮጵያ ተበዝበዘ ህዝብ እውነተኛ ጠላቶቹን ከኢትዮጵያ መራት ለማጥፋት ባንድነት ተደራጅቶ መታገል አለበት። የኢትዮጵያ ህዝብ ጠላቶቹን ወደጉን እየተወ አርስ በአርሱ እንዲፋጅ አንፈልግም። የኢትዮጵያ ህዝብ ከዘመን ዘመን የላቡን ፍሬ መገበሩ አንስቶ ለጥቂት ስግግሮች ጥቅም ማዳበሪያ ደሙ እንዲፈስፍስ ይገባል። ልጆች በከንቱ እንዲተላለቁ አንፈልግም። ነገር ግን አውሎ ንፋሱን ገምተን ከአሁኑ ልንቋቋመው ከልተደራጀን ነፃ በሚደረገው ትንንቅ ህዝባችንን በዝባዦች ሲያወናጠፉት ከቀኝ አሜሪካ፣ ከፔሪያሊስቶች ግራ ሲያጋቡት ሁሉም

በጠባብ መንደሩ፣ በጠባብ ነገዱ፣ በጠባብ ሃይማኖቱ ተውተብቅቦ የሰፊውን የኢትዮጵያ ህዝብ መሰረታዊ አንድነት ዋናውን የድህና የሀብታም ትንንቅና እውነኛውን የነፃነት ትግል ማሰብ ይቸግራል። ዝለዚህም በመሰረቱ ፀረባላባትና ፀረኢሜሪያሊስት የሆነው የኢትዮጵያ ህዝብ ትግል ሊዘበራረቅና ሊጊዜው የተፈለገውን ውጤት ላያስገኝ ይችላል።

የኢትዮጵያ ህዝብ ጭቆናን ለመቋቋም በያለበት በመነሳሳት ላይ ነው። የህዝባችን ትግል በያለበት ከተደራጀ ትግሉ የሚያስከትለውን መከራ ለመቀነስም ሆነ የሚያስገኘውን ፍሬ ዋጋ ያለው ለማድረግ ይቻላል። ስለዚህም ዛሬ ለኢትዮጵያ ህዝብ እውነተኛ ሰላም፣ አንድነት፣ ነፃነትና እርምጃ የሚቆረቆር ሁሉ ፀረባላባትና ፀረኢሜሪያሊስት አላማ ላይ ተመስርቶ የኢትዮጵያን ህዝብ በሙሉ ባአንድ ግንባር የሚያሰልፍ የትግል ድርጅት እንዲቋቋም መጣር አለበት።

ለመሰረታዊ ለውጥ እንቅፋት የሆኑትን ፀረህዝብ ህይሎች ህዝቡ በሙሉ በአንድነት ተደራጅቶ ሊታገላቸውና ሊደመስሳቸው ይገባል። ለዚህም ዛሬ የገዢው ቡድን በሚያደርገው ምስጢራዊ ዘረፋና የውርስ ዝግጅት አንፃር ህዝቡ በግልፅ ለሰውና ብዝሃነት ጨርሶ ለማጥፋት የሚያስፈልጉትን እርምጃዎች መውሰድ አለበት። ለዚህም ከሁሉ አስቀድሞ በህዝቡ መሰረታዊ ፍላጎቶች ላይ የተመሰረተ ግልፅ የስራ ፕሮግራም ያስፈልጋል። የዚህ ፕሮግራም ዋና ዋና መልኮች ከዚህ በፊት በትግሪዎች ጉባኤዎች ተደጋግመው ተገልፀዋል።

ዋናው አላማ የጢሰኛ ገበሬና የላብ አደሩን ጥቅም ለመጠበቅና ለማደራጀት ነው። ነገር ግን በነዚህ ብቻ ሊወሰን አይገባም። አይችልም። ሌሎችም በባላባቶችና በኢሜሪያሊስቶች ዘረፋ የተመረሩ አገር ወዳድና የህዝብ ወገኖች ሞልተዋል። ስለዚህ ይህ ፕሮግራም የነዚህንም የህዝብ ወገኖች ጥቅም የሚጠብቅ ሰፊ የስራ ውጥን መሆን አለበት።

-||-

ዛሬ የኢትዮጵያ ህዝብ ከተውተበተበበት አዘቅት ወጥቶ ዲስ ህይወት ይጠይቃል። መብቱም ነው። በሃብታምና በለምለም ሃገር ውስጥ ላቡን አንጠፍጥፎ የሚኖር ህዝብ ከድህነት፣ ከርሃብና ከድንቁርና ጨርሶ የተፋታና በደንብ የተመዋላ ኑሮ ሊኖር ይገባዋል። የሀገራችን ህዝብ

ብ በሙሉ ከህገን አስከ ሽግግሌ ጤናው በደንብ ሊጠበቅ ይገባል። የሃገሩ ራሱን ወጣቶች በሙሉ የትምህርት ብርሃን ማግኘት አለባቸው። በቀሪ ጉልበትና ትምህርት ያለው በሙሉ ሰርቶ ራሱን ለመቻል መብት አለው። ባለውለታው አርበኝነቱ ያጣው ላብ አደርገው ሲሰጡ ያጡት ህገናት ሁሉ ከሚገኙበት የሰቀቅን ኑሮ ተላቀው በሃገራቸው ያጡትን እምነት፣ በሰውነታቸው ያጡትን ክብር መልሰው መጉናፀፍ አለባቸው። ህዝቡ በሙሉ ገፅህ ውህ ያስፈልገዋል። የመብራት ህይወት ያስፈልገዋል። ፋሳቆሳዊ (material) ብቻ ሳይሆን መንፈሳዊ ፍላጎቱን የሚያረካቸው የመደላደል ድርጅቶች ያስፈልጉታል። ለዚህም በቂና የተወሰነ የአረፍት ጊዜ ያስፈልገዋል። ይህ ነው የተመጥላ ኑሮ ይህ ነው የሚጨበጥ ነገሩ።

የኢትዮጵያ ህዝብ እነዚህን መሰረታዊ ፍላጎቱን ለማርካት ተደራጅቶ መታገል አለበት። ይህም የገባውን ድህነት፣ መራቀትና ቅጥ ያጣ የኑሮ ፈተና ሊያስረሳው አይችልም። እነዚህንም ፍላጎቶች ለማርካት ፈጣንና ትልቅ የኢኮኖሚ አድገት ያስፈልጋል። በደለበት ፋብሪካ ማቆም፣ ግድብ መገንባት፣ መስፍን መቅደስ፣ መንግሥትና ግብርና ጽ/ቤት መጠቀም፣ የአርባን ዘዴ ማሻሻል፣ የሃገራችን ይህ ነው የማይባሉና የተሰበሰቡ የተፈጥሮና ሰብአዊ ሃብቶች ለመላው ህዝብ ጥቅም ስራ ላይ መዋል አለባቸው።

እነዚህ ፍላጎቶች ሰፊና ጥልቅ በመሆናቸው በቀላሉ ሊከናወኑ አይችሉም። የመላ ህዝቡ ፍላጎቶች ስለሆኑ በጠቅላላው የህዝቡን የተደራጀና ሆነ ብሉ የተነሳ ጥረት ይጠይቃሉ። ሃገራችን ህብታም ነች። ህዝባችን ታታሪ ነው። ኑሮው ባይመዋላ ህዝቡ በሙሉ ታጥቆ የሚባከ ነው። ለጥቂት በዝባዦች መትረፍና በመሆኑ ነው። ስለዚህም ይህ ጥቂቶች በጥቅም ተሳስረው በኢትዮጵያ ህዝብ ላይ የሚከሰት የብዝሃነት ስርዓት ተሰባብሮ መውደቅ አለበት። በሱም መታብር ላይ እነዚህን የህዝብ ፍላጎቶች ለማርካት ህዝቡ ተደራጅቶ የሚሰራበትና ጥቅሙን የሚያዳብርበት ወደፊትም የሚራመድበት አዲስ ህዝባዊ ስርዓት ያስፈልጋል።

ከሞንታርጋገ ጉባኤያችን ወዲህ ለዚህ ሁሉ በኢትዮጵያ 'ህዝባዊ መንግስት' አስፈላጊ መሆኑን አስረድተናል። ለዚህም ህዝባዊ መንግስት የተደራጀ ህዝባዊ ትግል ያስፈልጋል። የሚደራጀው ማነው?

ይህን ለመረዳት ትግሉ ከማን ጋር እንደሆነና የትግሉስ ውጤት ማንን እንደሚጠቅም መመልከት ያስፈልጋል።

የዛሬው የንጉስ ነገስት መንግስት የንጉስ ነገስቱን የታላላቅ ባላባቶችን የታላላቅ ከሀናትን የከፍተኛ ሹማምንትን የባለድ በዝባዦችን ጥቅም ለመጠበቅ የቆመ የዘራፊዎች 'ወኪል ድርጅት' ነው። አኛ ደግሞ የህዝብ መንግስት የምንለው ዛሬ ተደራጅተው የሚጨቁኑትን ዘራፊዎች በሙሉ አስወግዶ የህዝብን ጥቅም የሚጠብቅ 'ወኪል ድርጅት' ይሆናል። ማለት ነው። የህዝብ መንግስት ሲባል የዛሬን በዝባዦች በህይወት ሰብረና ከስልጣን አስወግዶ በሱ ቦታ የዛሬ ተጠቂዎች በሙሉ በአንድነት ተደራጅተው ጥቅማቸውን የሚጠብቁበት አዲስ ስርዓት ይዘረጋል። ግለት ነው። እዚህ ላይ የዛሬን በዝባዦች ነጥለን ያሳየውን ያህል በዚህ ስርዓት ውስጥ የተጨቁኑት ክፍሎች እነማን እንደሆኑ ማሳየት ያስፈልጋል። አርግጥ ዋና ተጠቂዎች በትግሉ እስከመጨረሻ የሚገቡት ጢሰኛ ገበሬዎችና ላብ አደሩ መሆናቸው ጥርጥር የለውም። ማን ዛሬ በኢትዮጵያችን ለውጥንና እርምጃን የሚፈልጉ በባላባቶችና በባለድ ባለገንዘቦች የተጨቁኑ፣ ስለዚህም ለመታገል የሚችሉና የሚደራጁ ሌሎችም አሉ። ለሃገሪቱ እርምጃና ለህዝቡ ይህንነት ለመታገል እነዚህም ፀረባላባትና ፀረኢም፣ ፀረያሊስት አገር ወዳድ ህይወቶች በትግሉም ውስጥ ሆነ በነገይቱ ህዝባዊት ኢትዮጵያ ተገቢ ቦታቸውን ማግኘት አለባቸው። ስለዚህ ህዝብ ስንል ጢሰኛ ገበሬንና ላብ አደሩን ብቻ ሳይሆን በአሁኑ ጊዜ በየባላገሩ ከጢሰኛው ገበሬ በማይሻል የኑሮ ደረጃ እየማቀቀ የሚኖረውን ባለመሬት አርሶ በላና በታላላቆቹ ባላባቶችና በባለድ በዝባዦች ታፍኖ የቀረቀዘውን የሃገርየውን ነጋዴ፣ ገበያዥና ከባላገር አባርት ስራፈትነት ያንገላታቸውን የከተማ ችግረኛ፣ በደለበት ተሰማርቶ የእውቀትን ብርሃን ለማስፋፋት በኑሮ ጠርዝ ላይ የሚባከውን አስተማሪ፣ በስርዓት ታፍኖ ለሃገሩ እንዳይሰራ የተከለከለውን ምሁር፣ ለህዝብ የሚረዳ እውቀት እንደውሃ የጠማውን አገር ወዳድ ወጣት... ወዘተ። በባላገር ላይ የጠቀስናቸው በዝባዦችና አሜራሪዎቻቸው በስተቀር በመላ የኢትዮጵያን ህዝብ እየጨመርን ነው።

ህዝባዊው መንግስት ከላይ የዘረዘርናቸውን ልዩ ልዩ የህዝባዊ

ብ ክፍሉኹ ተገቢ ጥቅም በደንብ ይጠብቃል። ለዚህም ከላይ የጠቀስና ችውን መሰረታዊ የህዝብ ፍላጎቶች ለማርካት ግልፅና አጠቃላይ የሆነ የስራ ፕሮግራም በትግሉ ውስጥ መተለም አለበት።

የዚህ ፕሮግራም ዋና ዋና መልኮች ከዚህ በፊት በተግሪስ ብሰባዎች ላይ ተወስተዋል። ዋናው አላማ መቼም የጊዜውን የበዝባገኖች መንግስት አስወግዶ በሱ መቃብር ላይ ከበላበት ጭቆናና ከኢምፔሪያልዝም ብዝሃነት የተላቀቀ ህዝባዊ መንግስት ለማቋቋም መጣር ነው። ይህ ህዝባዊ መንግስት በዛሬው አገዛዝ ስር ተረግጦ የተያዙትን የህዝቡን ሰብአዊ መብቶች ያከብራል። የህዝቡን የኑሮ ደረጃ ለማሻሻል የሚደረገውን ጥረት ያቅዳል። የመራራል፣ የቆናብራል፣ የአውቀትን ያስፋፋል። የግንዛቤንና የክብርን ያስገነባል። የሰፍናል። የበላይነትና በሃይማኖቶች መካከል ያለውን ግጭት በትክክልና በአኩልነት ይፈታል። በየቦታውም ካክል ያለውን ልዩነት ይሰርዛል። በጠቅላላው ለህዝብ ነፃነት፣ አኩልነት፣ እንደነት፣ ሰላምና ብልፅግና ይጥራል።

ለሀገራችን እርምጃ ለህዝባችን ደህንነት የሚታየን አንድ ዓላማ ይኸው በግልፅ የስራ ውጥን ላይ የተደራጀ የህዝብ ትግል ብቻ ነው። ህዝባችን ለሚያጋጥመው ችግር መፍትሄ የሚገኘው ነገድ በገደባዊነትና በሃይማኖት ላይ በመነሳቱ አይደለም። ተበዝባጋገ በተባዛ ባጋገ ላይ ቢነሳ ይበልጥ መከፋፈልንና ይበልጥ ጭቆናን እንጂ ነፃነትን አያተርፍም። ስለዚህ የኢትዮጵያ ህዝብ በሙሉ በዝባገኖች ከሚነኩት የጥላቻና የመከፋፈል ፕሮፓጋንዳ ተጠብቆ አንድነቱን እንዲያጠነክር፣ ህዝባችን ትርፍ ከሌለው የእርስ በእርስ አልቂት ተጠብቆ ቁጣውን፣ ሀይሉንና ጉልበቱን ለመሰረታዊ ለውጥና ለነፃነቱ ትግል እንዲያውለው ያስፈልጋል።

ህዝቡን በአንድ የትግል ግንባር ማድረጅ ፍፁም ቀላል ተግባር አይደለም። ይህ እርምጃ ብዙ ድካምና ብዙ መስዋእትነት ይጠይቃል። ነገር ግን ዝም ብሎ መቀመጥ ደግሞ ይበልጥ አስቃቂ ነው። ህዝባችን በድህነት፣ በደንቁርነትና በመከራ እየተፈተነ ወግ የለሽ ኑሮ ውን ይቀጥላል። በዚህም ቁጣ የአውሮጵንብሩን ተራ በተራ እየተነሳ ሲፍጨረጨር ተራ በተራ ይደመሰሳል። ከዚህ አዘቅት ያለቀራጥ ትግል መ

ውጣት ከንቱ ህልም ነው። ያልተደራጀ ትግል ደግሞ ሺህ ጊዜ ቆራጥ ቢሆን የድባላ ጉዞ ነው። ምደናበርን መተራመስንና መደምሰስን እንጂ ድልን አያስገኝም።

የመላ ኢትዮጵያ ህዝብ የአውነተኛ ሰላም፣ ነፃነትና አንድነት የተያዘው በዚህ በአንድነት በምንመሰርተው የትግል ግንባር ብቻ ነው። ሌላ ምንም መንገድ የለም።

- (1) Ethiopia: an empire feeling its age. Richard West Supplement "Sunday Times" June 1964
- (2) Ethiopia: A New Political History. R. Greenfield pp. 89
- (3) Journal of Ethiopian Studies Vol. II No. 2 A preliminary history of the tripartite Treaty of December 13, 1906, by Harold G. Marcus.
- (4) "Le Monde" 8-9 Fevrier 1970

ግልፅ ደብዳቤ ለአጉል ገለልተኞች

ዛሬ በሃገራችን የለውጥ አውሎ ነሩት ግንኙዎቹ አይነት ከ ፍቶ ለግደት የሚሻ ሁሉ ግልፅ ነው። የሚገርመው ታዲያ በየቦታው የኢትዮጵያ ህዝብ የጭቆናን ሃይሉች በለው ሃይል እየተቋቋመ ወጣቱን ግግራው፣ ወገኑና ሌላ በሚታደብበት ቦታና ንብረቱ በሚፈታበት ወቅት 'እኔ ገለልተኛ ነኝ' ለማለት የሚታጣው አወናባጅ መብዛቱ ነው። ሁሉ 'ገለልተኛ' ነው። ጉዳዩ አይመለከተውም። ይህ ታዲያ እውነት ነው ወይ? ዛሬ የኢትዮጵያ ህዝብ የነፃነት ትግል እየተፋፋመ በሚሄድበት ወቅት በጨቋኝና በተጨቋኝ መካከል ሆኖ አስታራቂነቱ ሆኖ ታዛቢ መሆን ይቻላል ወይ? በፍፁም አይቻልም። በተያዘው ትግል ግንም ኢትዮጵያዊ ገለልተኛ ሊሆን አይችልም። ከሁሉ ይበልጥ የግንቀበለው ደግሞ አንድ አንድ የተግሩ 'ገለልተኞች' ነገ ሊሉን ሲሞክሩ ነው። ስንት ትጊዜ እንለፍልፍ? በታሪክ ሃይል ከተወረወርንበት ለዘራሬ አዳሪነት፣ አውቀንና ፈቅደን በግልፅ ወደ ህዝቡ እስክንሻገር ድረስ እኛም ዘራሬዎች ነን። ገለልተኞች አይደለንም።

ዛሬ በኢትዮጵያችን በየአውራጃው፣ በየመንደሩ፣ በየቀበሌው የሚፈፀመው ግፍ፣ የሚበዘበዘው የህዝብ ሀብት፣ የሚፈሰው የህዝብ እንባ ከመቼውም ይበልጥ እያንዳንዱን ኢትዮጵያዊ ይመለከተዋል። የአስተዳዳሪው (የቢሮክራቲ) ደመወዝ፣ የተቀምጠው በላው፣ ሃብታም መንሸራሸሪያና መንደላቀቅያ... ወዘተ እያንዳንዱ ገበሬና ላብ አደር እየተወጠ ረከሆኑ ነፍጉ፣ ከሚሰቱ ነፍጉ፣ ከሚሰቱ ነፍጉ የሚያስረክበው የላብ ፍሬ ነው። በተጨማሪም የኢትዮጵያ ህዝብ ላይ በየቀኑ ለሚወርደው መከራ ሁላችንም እየመራረ የሚሄድ ሃላፊነት አለብን። የተግሩ ወጣቶች የዚህ ብዝበዛ ተጠቃሚዎች በመሆናቸው ራሳቸውን እንደታዘቢ ቀጥረው ሌሎችን ግግረር ብቻ ከዚህ ሀላፊነት አያስተላቸውም። ሳንወደውና ሳንፈቅደው ከተወረወርንበት የጨቋኞቹ ወገን አውቀንና ፈቅደን እስክንወጣና ከህዝብ እስክንደባለቅ ድረስ በየመንደሩ ከሚጉሳቀለው፣ ከሚጉላላውና ከሚሞረው ሃገረ ሰብእ ጋር መጉሳቀላችን፣ መጉላላታችንና መሞረታችን እስካልተሰማን ድረስ እኛም ጨቋኞች ነን። ገለልተኞች አይደ

ለንም።

በጭቆና ላይ ጭቆና፣ በብዝበዛ ላይ ብዝበዛ እየተጨመረበት የሚሄደው የኢትዮጵያ ህዝብ ትእግስቱ አልቆበታል። ከእንግዲህ የነፃነቱንና የክብሩን መሳሪያውን አፈፍ አድርጎ ጨብጦ ጨቋኞቹን መቋቋም ብቻ መሆኑ ገብቶታል። በሚመጣው የሪፖሎፕሽን ወቅት ገንብ ለታዘቢና ለገለልተኛ ምንም በታ የላቸውም። የነፃነት ትግል የኳስ ጨዋታ አይደለም። ጻኝና ተመልካች የለውም። በህብረተሰቡ ውስጥ ያለ እያንዳንዱ ግለሰብ ከዚህ ወይም ከዚያ አንዱን ወገን የግድ መርጦ በሙሉ ህይሱና በሙሉ ልቡ መሳተፍ ይኖርበታል።

ታዛቢ ሊኖር አይችልም የምንለው የዚህን ትንንቅ መነሻ የአውሎ ንፋሱን ሀይለኝነትና የሚጠበቀውንም ውጤት በመመልከት ነው። የነፃነት ትግል ረጅም፣ አታካችና መራር ትግል ነው። ስርአተ ማህበራችን ድብልቅልቁ ወጥቶና ትንንቁ ተፈፅሞ የህዝባችን የነፃነት ትግል ከታሰበው ግብ ሲደርስ ግንም ሰው እንደቀድሞው አይሆንም። ብዙ መሰረታዊ ለውጦች ይኖራሉ። አውሎ ንፋሱ ባለፈበት ሁሉ በግለሰብ፣ በቤተሰቡና በህብረተሰቡ፣ በጠቅላላው በሃገሪቱ፣ በቀድሞው የገዢና የተገዢ መንፈስ በሙሉ ተጠራርጎ ተጥሎ፣ የአዲስ ኢትዮጵያና የአዲስ ኢትዮጵያዊ ፅኑ መሰረት በየቦታው ስር ሰዶ እናገኘዋለን። መራራው ትግል አልፎ ፀሀይቱ ስትወጣ የቀድሞው ፀሀይ አይደለችም። ያኔ ለሁሉም ታበራለች። የቀድሞ ኢትዮጵያዊያን ገጋጥሞ ሆኑ ተገጋጥመው በአንድነት ድምጥ ጣቸው ጠፍቷል። ከእንግዲህ አዲስ ሰው፣ አዲስ ኢትዮጵያዊ ነው።

በአንድ ወገን በትግሉ ጊዜ ለነፃነቱና ለክብሩ ሀይወቱን ለመስዋት ቆርጦ የተናነቀ፣ ደጋግሞ ከሞት አፋፍ እየደረሰ የተመለሰ፣ የነፃነቱንና የክብሩን ዋጋ በእናቱ፣ በአባቱ፣ በእህቱ፣ በወንድ፣ በሙሉ በሚስቱ፣ በልጁና በወጻጁ መከራ የከፈለ፣ በባርነት ሞቶ በነፃነት የተነሳ፣ ሊከፍል በተሰናዳው በሀይወቱ ዋጋ በርነቱን አሸቀንጥሮ ጥሎ ነፃነትን የገዛ፣ ጭቆናን የማይወድ፣ በትግልና በፈተና ወደሰብአዊነት የተነሳ፣ አዲስና ኩሩ ሰው እናገኛለን። በሌላው በኩል ደግሞ ያለው እንደዚሁ በዚሁ በትንንቅ ጊዜ ለጨቋኝነቱ ዋጋ የሱ በሆኑት ሁሉ የከፈለ፣ ራሱም በመከራ የተፈተነና ከቀድሞው የገጋጥነትና የበላይነት ልክፍት፣ ስሜትና ቅጥት የአገሬው አፈ

ሙዝ አላቅቶትዮሰው ልጅን እኩልነት በግዳ አምኖ የተቀበለበትም ወደሰብአዊነት የተመለሰ አዲስ ሰው ይሆናል።

ባጭሩ ረጅም ትግላችን ሲፈፀም ይህ አውሎ ንፋስ በአስተሳሰባችው ያልለወጣቸው የበጥቅማቸው ያልነካቸው ፍጻሜዎች እንደነበሩ እንደቀድሞ የሚጨቁኑት ፍጻሜዎች እንደነበሩ እንደቀድሞው የሚጨቁኑ ሊኖሩ አይችሉም። ከዚህ ቀጥሎ ከዚህ ትንንቅ ከዚህ አሳት ከዚህ ድብልቅልቅ ውስጥ ገብቶ ሳይፈተን ዳሚወጣ ፍጡር አይገኝም። ታዲያ እዚህ ውስጥ ከመሀል ሆኖ አስታራቂነት ከዳር ሆኖ ገለልተኝነት ይቻል ይመስላችኋል? እኛ አይመስለንም! ስለዚህ ዛሬ 'ባትመርጡ' ነገ መሀል መቆም ሲቸግር የግድ ቦታችሁን እንድታስታውቁ ትገደዳላችሁ።

እዚህ ላይ በተለይ ለውጥንም ሆነ ባለቤት መቆምን በመፍራት በበዝባዎቹና በህዝቡ መካከል 'ሰስተኛ መንገድ' ያገኛችሁ እየመሰላችሁ 'ጥገናን' የሙጥኝ ያላችሁትን ምሁሮች የያዛችሁት መንገድ ምንም አይነት ዘለቂታ እንድልለው ልናስታውሳችሁ እንወዳለን። ዛሬ በኢትዮጵያ የሚያስፈልገው ለውጥ የእያንዳንዱን ገበሬና የእያንዳንዱን ሰራተኛ በጠቅላላ የህዝቡን ኑሮ በይበልጥ የተመዋላ የሚያደርግ ለውጥ ነው። ለዚህም ህዝብ ጠላቶቹን ደምስሶ እድሉን እጁ ማስገባት አለበት። እናንተ ህልማችሁ የበዝባዎችን ጥቅም ሳትተናኮሉ ከዚህም የሚወረወርላችሁ ጉርጂ ሳይቆነጠርለት የህዝቡ ደህንነት ሳይሆን የህዝብ 'ፀጥታ' የሚጠበቅበትን ዘዴ ለማግኘት ነው። ምንም መሰረታዊ ለውጥ ሳይደረግ 'የሁሉ ኢትዮጵያዊያን' ጥቅም የሚጠበቅበትን ዘዴ ለማግኘት ትወድቃላችሁ፤ ትሳላችሁ፤ ትታላችሁ፤ ትፈለስላችሁ። በህብታምና በድህነታዎችና በተጨማሪ የተከፈለ ህብረተሰብ ውስጥ 'የሁሉንም ጥቅም' በአንድ ላይ እንዴት መጠበቅ ይቻል ይመስላችኋል? በሀገራችን ድህነታዎች ትኩረት በዝባዊና ተዋራጅ መኖሩ ግፈኛ በዝባዊና አዋራጅ በመኖሩ መሆኑን 'የተማራችሁት ገለልተኞች' እንዴት አግኝተውት? በአንድ ሀገር በአንድ ህብረተሰብ ውስጥ ይቆራኙ እንጂ ድሃና ሃብታም እኮ የሚኖሩት ሁለት አለም ውስጥ ነው! የህዝብ ነፃነት አለየበዝባዎች ነፃነት አለየህዝብ አውነት አለየበዝባዎች አውነት አለየህዝብ ፍትህ አለየበዝባዎች ፍትህ አለየህዝብ ደህንነት አለ!

የበዝባዎች ደህንነት አለየበዝባዎች መብት ህዝብን መጨቀን ነው። የህዝብ መብት ደግሞ የነሱን ጭቆና ተናገቶ መጣል ነው። ነፃነት ነው። የህዝብ ነፃነት ደግሞ ከሁሉ በፊት ዘረፋን መቋቋም ነው። የበዝባዎች ህብት መሰረቱ የህዝቡን ላብ መግፈፍ ነው። የህዝብ ህብት መሰረቱ ሁሉም የላቡን ፍሬ አለመግፈፉ ነው። ባጭሩ ለህዝቡና ለበዝባዎቹ አንድ ትርጉም የሚሰጠው ምንም ቃል የለም። ስለዚህም በበዝባዎች ስርአት ውስጥ በአንድነት 'የሁሉም' ጥቅም የሚጠበቅበት ምንም አይነት ተአምር ሊኖር አይችልም። ዛሬ የነሱ ነፃነት የህዝብ ባርነት ነው። ብን የህዝብ ነፃነት የነሱ መደምሰስ ይሆናል።

ስለዚህ ሺህ እመት ብትመራ። ሺህ ኮግስቶን ቢፈጠርላችሁ፤ ሺህ ሚኒስቴር ቢቋቋም፤ የበዝባዎቹ ጥቅም ከመሰረቱ ሳይነካ የኢትዮጵያን ህዝብ ጥቅም ማዳበር አይቻልም።

እንደዚህ 'አጥንታችሁ' ከላይ ለህዝቡ የምትወረውሩለት በወረቀት ላይ የሚውል 'የመሸሻል' ጥላን ህዝቡ የሚያስፈልገውን ጠቅላላ ለውጥ ሊያስገኝለት አይችልም። ዛሬ በሀገራችን የጥገና ለውጥን ጠልተን መሰረታዊ ለውጥን የምገኛው የነገው ኢትዮጵያዊ በአካሉ የፋብሪካ አስተሳሰብና በመንፈሱ የዳበረበለው ተቀባይነት የሰው ልጅ መንፈሳዊ ኩራት ጠንቀቅ ፈፅሞ የተላቀቀ ሙሉ ሰው እንዲሆን ስለምንመኝ ነው። መረት ላራሹ ስንል አላማችንና ትግላችን አራሽ በያለበት የላቡን ፍሬ ሳይቀማ ለራሱ ለቤተሰቡና ለህብረተሰቡ ደህንነትና እርምጃ ያውለው የሚል የእንጀራ ትግል ብቻ አይደለም፤ መረት ላራሹ ስንል ህዝባችን ከላቡ ፍሬ ጋር በመጠመቅ ጋር በአብሮ የተቀማውን በራሱ ያለውን እምነት፤ በሰርቶ አዳሪነቱ ያለውን ኩራት እንደገና ተጉናፅፎ የተገፈፈውን ሰብአዊነቱን መልሶ እንዲያገኝ ነው። መረት ላራሹ ስንል በላባቱ ደግሞ እንደዚሁ ከሚዘርፈው ህብት ጋር የሚያግባብሰውን የሰርቶ አዳሪነት ጥላቻና ንቀት ተላቆ እሱም ወደሰብአዊነት የተመለሰ ፍጡር እንዲሆን ነው። ለዚህም የነፃነት ትግላችን ሙሉ ውጤቱን አስገኝቶ ህዝባችን ከግንኛውም ልክፍት ለሚቆዩ የሰው ልጅ መንፈሳዊ ኩራት ጠንቀቅ የሚላቀቀው ከናንተ እንደሰማይ መና በሚወርድለት

የጥገናዊ ለውጥ ችሮታ ሳይሆን ራሱ በትግሉ ተደራጅቶ ይገባል ብሎ ሲወስድና ይህም ትግል ለሚያስከትለው መስዋእትነት ዝግጁና ብቁ ሆኖ ሲገኝ ብቻ ነው።

ለኢትዮጵያ ሀዝብ የሚያስፈልገው መሰረታዊ ለውጥ በዚህ ወይም በዚያ ፀሀፊ ጥረት የሚገኝ ነገር አይደለም። ይህ መሰረታዊ ለውጥ እያንዳንዱን ኢትዮጵያዊ ሀዝብ በሙሉ የሚመለከት ጉዳይ በመሆኑ የኢትዮጵያ ሀዝብ በሙሉ ተደራጅቶና ተጋግዞ በሚያደርገው ጥረት የሚገኝ ጠቅላላ ለውጥ ነው። እንደዚህ ያለው የሀዝብ ጥረት ፍሬ እንዲሰጥ ከተፈለገ አስቀድመው የሀዝብ ጠላቶች ከሀገራችን ገፅ መጥፋት አለባቸው። ይህ ጥረት ለጊዜው ከሁሉ ተቀዳሚነት የሚሰጠው የነፃነት ተጋድሎ ነው። የሀዝቡን ወገን የመረጡ በምንም ፀረሀዝብ ፕሮፓጋንዳ ሳይወናበዱና ሳይጭበረበሩ፤ ይህን ትግል ይበልጥ ለማፋፋትና ለማደርጀት የማይቆጠብ ጥረት ያደርጋሉ። የሀዝቡን ጠላቶች አውቀውም ሆነ ሳያውቁ የመረጡ ደግሞ ይህን የነፃነት ተጋድሎ በየምክንያቱ እያንዳንዳቸው አጉል ተስፋ በመሰንዘርና የማያዋጣ የጥገናዊ ለውጥ ጉዳይ በማሳየት የሀዝቡን ትግል ለመግታት፤ ለማድከምና ለማጭበርበር ይጥራሉ። በነዚህ በሁለት ተቃራኒ መንገዶች መሃከል ሶስተኛ መንገድ ሊኖር አይችልም።

ይልቁንስ ተነሱ! ዛሬ እያንዳንዱ የተማረ ወጣት ታላቅ የትውልድ አደራ አለበት። ይህ የትውልድ አደራ ገለልተኛ ነኝ እያሉ እንደሰጉን አይን መጨፈን አይደለም። ከዘራሪዎች ተደባልቆ መዝረፍ አይደለም። ከተበዘበዘች ተደባልቆ ለመራራ ልቅሷቸው ሙሾ ማውረድ አይደለም። የትውልዳችን ዋና አደራ ሀዝባችን በረጅም የነፃነት ትግል ታሪኩ ደጋግሞ ባፈራቸው ተጋዳዮች አርአያነት በመመራት የኢትዮጵያችንን የአውነተኛ ነፃነት ቀን ለማብሰር ከሚታገሉ ህይወቶች ጋር ተደባልቆ ለዚህ ለተቀደሰ ተግባር መሰለፍ ነው።

የኢምፔሪያሊስት ብዝሃ

ከአንድ መቶ አመታት በፊት በምእራብ አገሮች የፋብሪካ ስራ በጣም ተስፋፍቶና ይበልጥም ለማደግ አገር ጠበት ይገኝ ነበር። በሰፊውና በብዛት የሚሰሩት የፋብሪካ እቃዎች ከሚሰሩበት አገር እየወጡ እንዲሸጡ ገበያ አስፈለገ። ለፋብሪካዎች ማካሄጃ በሃገር ውስጥ የሚገኘው ጥሬ እቃ አልበቃ ስላለ በያለበት የጥሬ እቃ ምንጭ መፈለጉ በጣም አሳሳቢ ጉዳይ ሆነ። ስለዚህም ቀደም ብለው የተያዙትና በመያዝም ላይ የሚገኙት የአፍሪቃ፤ የእስያና የላቲን አሜሪካ ለዚህ ጥንድ ችግር መልካም መፍትሄ ሆኑ። እነዚህ አገሮች መጀመሪያ የሸቀጥ ማራገፊያ ከዚያም የጥሬ እቃ ምንጭ ሆነው እራሳቸው እየተበዘበዙና እየተራቁቱ ታፍኖ ለነበረው ለምእራብ አገሮች እድገት የህይወት እስትንፋስ ሰጡት። ተበዝባጋዩ አገሮች ይህን ሙያ የግድ ከተቀበሉበት ጊዜ አንስቶ የራሳቸው እድገት ተገታ። ከምእራባዊያን ፋብሪካ የሚጐርፈው ሸቀጥ ታዳጊውን የሃገራውን የእጅ ጥበብ አቆረቀዘው። በዚህም የተበዘባጋዩ አገሮች እድገት ታፈነ። ተቀጥሎ በጠቅላላው የተበዘባጋዩ አገሮች ኤክስፖርት ፊት ገደም እራብ አገሮች በማዘፋ ስራው ሁሉ ለአገር እድገት ሳይሆን ለምእራባዊያን ገበያ ታጥቆ መባከን ሆነ። እርሻም ሆነ ኢንዱስትሪ የሚያድገው ለአገሪቱ እድገት በሚስማማው አቅጣጫና ልክ ሳይሆን ለባለድኢክስፖርት ድርጅት እስከሰፈለገ ድረስ ብቻ ሆነ። በእርሻ በኩል ጥረቱ ለሀዝቡ ኑሮ የሚያስፈልገውን ሰብል ለማምረት ሳይሆን እዚህ ግብ በማይባል ዋጋ በምእራባዊያን ገበያ የሚፈሰውን ጥሬ እቃ ለማቅረብ ሆኑ። ገበሬዎች እየተራሉ የላባቸውን ፍሬ ለውጭ ገበያ እንዲያስፈክሩ ተገደዱ። በቋፍ ለሚኖረው ሀዝብ ምግብ የሚሆኑት ሰብሎች እየኖቁ በታቸውን ለምእራባዊያን ፋብሪካ ጥሬ እቃዎች ስለላቀቁ ሀዝቡ በርሃብና በበሽታ ከመቸውም ይበልጥ ተጠቃ። ለተበዘባጋዩ አገሮች ኢንዱስትሪ መሰረት ሊሆኑ የሚገባቸው የግእድን ውጤቶችና ልዩ ልዩ ሀብቶች እየተጋዙ የምእራባዊያን ፋብሪካ ማካሄጃ ሆኑ።

በምእራብ አገሮች እንዲህ እየተከማቸ የሄደው ሀብት ቀስ በቀስ በጥቂት መኖሯሉን እጅ እየገባ ሄደ። ልዩ ልዩ የሀብት ምንጮች

ቀስ በቀስ በጥቂት ሰዎች እጅ በመግባታቸው ካፒታሊዝም የተባለው ስርአት መልኩን ለውጦ ከፍተኛ ደረጃው በመድረሱ ኢምፔሪያሊዝም ተባለ። ይህ ከፍተኛ ደረጃ ወይም ሞናፖልንት የደረሰው ካፒታሊዝም (ኢምፔሪያሊዝም) ተበዝባታ አገሮችን የሚፈልገው እንደቀድሞው ለገበያውና ለጥሬ እቃ ምንጭነት ብቻ አይደለም። በሀገሩ ውስጥ 'ትርፍ' የሆነውን ሃብት እያወጣ ጉልበት ርክሽ በሆነበት፣ በተበዘባታ አገሮች በማሰራት ለሚያከማቸው ልክ የለሽ ትርፍ ያስፈልጉታል። ይህንንም ትርፍ የለሽ ሀብት 'ዋስትና' ለመስጠት ኢምፔሪያሊስት አገሮች አለምን አንተ በዚህ እኔ በዚያ ተባብለው ይከፋፈሉታል። እነዚህ ሁለቱም ተጨማሪ ጠባዮች የኢምፔሪያሊዝም አይነተኛ ፈሊጦች ናቸው። በያዝነው መቶኛ ክፍለ ዘመን መጀመሪያ ላይ ኢምፔሪያሊስቶች አለምን በቅኝ ግዛትነት እጅ አዙር ቅኝ ግዛትና በሌላም በልዩ ልዩ መልክ ረገጠው ይዘው በያለበት በፈላጊ ቆራጭነት የአለምን ሀዝብ ይበዘብዙ ነበር።

ነገር ግን የነዚህ ኢምፔሪያሊስት አገሮች እድገት የተስተካከለ አልነበረም። እንደአንዶች በፍጥነት ሲፈጠሩ ሌሎች ያዘግጡ ነበር። ስለዚህም የአለም ክፍያ ተደርጎ ባለቀበት ወቅት በደካማነታቸው የተነሳ ትንሽ ወይም ምንም ቅኝ ግዛት ያልደረሳቸው አገሮች ነበሩ። በጊዜው ባላቸውም ህይወት በመጠቀም ከመጠን በላይ የቅኝ ግዛት ያገባሰቡ አገሮች ነበሩ። ጥቂት ቆይተው ግን ወደኋላ ቀርተው የነበሩ አገሮች (ለምሳሌ ጀርመን) በፍጥነት በማደጋቸው የቀድሞዎቹን ሃይለኞች (ለምሳሌ እንግሊዝ) መስተካከል እንዲያውም መቅደም አመጡ።

እንደአውሮፓዊያን አቆጣጠር በ1914* አ.ም. እንግሊዝ የያዘችው ቅኝ ግዛት ጀርመን ከያዘችው 12 ጊዜ እጥፍ ሲሆን አሜሪካ ከያዘችው ደግሞ 112 ጊዜ እጥፍ መሆኑ የታወቀ ነው። ነገር ግን በዚህ ወቅት የቀድሞ ደካሞች ጀርመንና አሜሪካ በጣም በልፅገው ለኢንዱስትሪያቸው ይበልጥ ገበያይበልጥ የጥሬ እቃ ምንጭና ለገንዘባቸው ይበልጥ የትርፍ ማፍሪያ አገር ያስፈልጋቸው ነበር። ግን አዲስ ቅኝ ግዛት ከየት ይምጣ? የቀደመት 'አገር አቅኝዎች' በሙሉ ይዘውታል። ስለዚህ ያለውን እንደገና መከፋፈል የገድ አስፈላጊነትና የትኛንን ደካሞች የሚገባን ይድረስን አሉ። ከፍተኛውንም ለማስተካከል በኢምፔሪያሊስቶች

መካከል ጦርነት ተጀመረ። በዚህ የዘረፋ ድልድል ጉዳይ በያዝነው ክፍለ ዘመን ሁለት የኢምፔሪያሊስት ጦርነቶች ተደርገው በአለም ሀዝብ ላይ ይህ ነው የማይባል መከራ አድርሰዋል።

ከነዚህ ጦርነቶች አንዳንዶች ህይላቸው ተሰብረው ወጡ፤ (ለምሳሌ እንግሊዝ)። አንዳንዶች ደግሞ ከቀድሞ ያብረው ወጡ፤ (ለምሳሌ አሜሪካ)። በጠቅላላው ግን ኢምፔሪያሊስቶች ቀድሞ በአለም ሀዝብ ላይ የነበራቸው ፈላጊ ቆራጭነት ተዳከመ። ከታላቁ የሶቭየት ህብረት ሪቮሎሽን በኋላ በኢምፔሪያሊስቶች መንጋጋ የተላቀቁት የምስራቅ አውሮፓዊያን ይናገሩ ከፍተኛ የሰሜን ሸትናምና የኩባ ሀዝቦች የነፃ ሀዝቦችን ሃይል አዳበሩት። ሸታሊዝምም ከአለም ሀዝብ ሲሰው የሚተዳደርበት ስርአት ሆነ። ይህም ግለት ዘራፊዎቹ ኢምፔሪያሊስቶች ብዙ ገበያዮችን የጥሬ እቃ ምንጭነት ገንዘባቸውን የሚያተርፉበት አገር ተቀናቃኝነት ማለት ነው።

የቀሩትም የአለም ሀዝቦች ባደረጉት ታላቅ የነፃነት ተጋድሎ የተነሳ ኢምፔሪያሊስቶች ለብዙ የቀድሞ የቅኝ ግዛቶች ቢያንስ ቢያንስ የይስሙላ ነፃነት እንዲሰጡና የብዝሃነታቸውን ዘዴና መልክ እንዲለውጡ ተገደዱ። ነገር ግን ዘዴና መልኩ ተለወጠ እንጂ ኢምፔሪያሊዝም በነዚህ አገሮች ላይ እንደቀድሞው የመዝረፍ፣ የማፈንና የመራቅ ተግባሩን በፍፁም አላቋረጠም። ሊያቋርጥም አይችልም። ምክንያቱም እንደዚህ አይነት ዘረፋ ለኢምፔሪያሊዝም የማይለየው ጠባዩና የቆመበት መሰረቱ ነው። ልክ የሌለው ብዝሃነት ከሌለኩም፣ ኢምፔሪያሊዝም የተባለ ጉድ የለም።

ግን እንዳልነው መልኩን ለውጦአል። ዛሬ ቀድሞ እንደሚባለው «ለእድገታችን ቅኝ ግዛት ያስፈልገናል!... ኢምፔሪያሊዝም የተፈጥሮ ሀገ ነው...» እያሉ መደገፋት ቀርቷል። የዛሬው ብዝሃነት የሚካሄደው በቀጥታ እንደቅኝ ግዛቱ ጊዜ ከውጭ ተሾመው በመጡ አስተዳዳሪዎች አይደለም። ከአገሩ ሰዎች ሀዝባቸውን ከድተው ለባለድ የሚያድሩ ጥቂቶች እየተመለሙ ነው። ዛሬ ተበዝባታ አገሮች የራሳቸው ሰንደቅ አላማደራሳቸው ሹማምንት... ወዘተ አሏቸው። ግን በነዚህ አገሮች የኢኮኖሚ ሃይል የተያዘው በባለድ ባለሀብቶች ሲሆን በጠቅላላው የፖለቲካ አመራሩም የሚወሰነው በየመናገሻ ከተማዎቹ በሚገኙ

ት የኢ.ምፔሪያሊስት አገሮች ኤምባሲዎች መሆኑ ግልፅ ነው። ብዝሃነውም የሚካሄደው እንደቀድሞው አይን እያወጣ ሳይሆን በእርዳታ በጋራ ጥቅም በጋራ ዐጥታ።... ወዘተ በሚሉት ባዶ ቃላት እየተሸፈነ ነው። ስለሆነም የዛሬ ኢ.ምፔሪያሊስቶች እርዳታነትም ሀርት፣ ዐጥታ፣ መከላከያ... ወዘተ እያሉ በየአገሩ ስር ቢሰዱ ዋናውና መሰረታዊው አላማ ብዝሃነቱን ለማጠናከርና ለመሸፋፈን ብቻ መሆኑን መረዳት አለብን።

ኢ.ምፔሪያሊስቶች አላማቸው በፍፁም አልተለወጠም። ዛሬም በተባዛባቸው አገሮች የሚፈልጉት አንደኛ ለፋብሪካ እቃዎች ገበያ፣ ሁለተኛ ለፋብሪካቸው የጥሬ እቃና ሶስተኛ ለገንዘባቸው ማሰሪያ ርክብ ጉልበትና ሀብታም አገር ነው። እነዚህንም አላማዎች ሲከታተሉ የተባዛ ባባቸው አገሮችን እድገትና እርምጃ እንደሚፈጸሙ ለማየት አያዳግትም። ተባዛባቸው አገሮች የፋብሪካ ሽቀጥ ማራገፊያ አንደሆኑ እንዲቆዩ ከተፈለገ በገዛ አገራቸው ፋብሪካ እንዳያቆሙ መደረግ አለበት። በጥሬ እቃ አቅራቢነታቸውም እንዲረጉ ከተፈለገ ሀብታቸውን ከአገር ውስጥ ስራ ላይ እንዳያውሉት መታገድ አለባቸው። በጭሩ ቆዳ እየላኩ ጫማ ማስመጣት፣ ስኬት እየላኩ ከረሜላ ማስመጣት፣ ስኬት እየላኩ መኪና ማስመጣት በኢ.ምፔሪያሊስቶች የተበየነብን የእድገታችን ፀር ለመሆኑ የሚጠራጠር ያለ አይመስለንም። ነገሩ «ከባልሽ ባሌ ይበልጣል፣ ከሮ አበድሪኝ» ነው። ኢ.ምፔሪያሊስቶች ቆመው እንዲሄዱ ከተፈለገ የተባዛባቸው አገሮች እድገት በፍፁም መገታት አለበት።

ዝቅ ብለን ባጭሩ ለመተንተን የምንሞክረው የኢ.ምፔሪያሊስቶችን ብዝሃነት ልዩ ልዩ መልኮች ሲሆኑ ይህም ዘረፋ የተባዛባቸው አገሮችን ሀዝብ እድገት እንዲት እንደሚፈጸረው ለማሳየት እንጥራለን። ይህንንም በምናደርግበት ጊዜ በተቻለን መጠን የአገራችንን ምሳሌ ለመስጠት እየሞከርን ነው።

በተባዛባቸው አገሮች ላይ የሚደገውን ዘረፋ መልክና ልክን ለመለየት እንዲቀል ዝርዝር ከመግባታችን በፊት እንዳንድ አጠቃላይ አሳቦችን ለመስጠት እንወዳለን።

1ኛ. በተባዛባቸው አገሮች የሚገኙት የታላላቅ ጥሬ እቃዎች ምንጭ የተያዘው በኢ.ምፔሪያሊስቶች አጅ ሲሆን ስራ ላይ የ

ሚውለው ደግሞ ለነሱው ጥቅም ብቻ ነው።

2ኛ. ተባዛባቸው አገሮች ከሞላ ጉደል ንግዳቸውን የሚያካሂዱት ከኢ.ምፔሪያሊስት አገሮች ጋር ነው። የሚልኩትም ልዩ ልዩ ጥሬ እቃዎችን ሲሆን የሚያስገቡት ደግሞ የፋብሪካ እቃዎችን ነው።

3ኛ. በሁለቱ መካከል የሚደረገው ንግድ የተዛባ ነው። ይህም ማለት በኢንተርናሽናል ገበያ የጥሬ እቃ ዋጋ በየአለቱ ቁል ቁል እየወረደ ሲሄድ የፋብሪካ እቃ ዋጋ ደግሞ በየአለቱ እየጨመረ ይሄዳል። ከዚህ ንግድ ተባዛባቸው አገሮች የሚደርስባቸው ኪሳራ በቀላሉ የሚገመት አይደለም።

4ኛ. ኢ.ምፔሪያሊስቶች ገንዘባቸውን ወደተባዛባቸው አገሮች እያመጡ ሁለት አይነት ዘርፋ ያደርጋሉ። እነዚህም አንደኛ በብድር ስም ለሚመጣው ገንዘብ የሚከፈለው ከፍተኛ ወለድ ሲሆን ሁለተኛ ደግሞ በተባዛባቸው አገሮች ፋብሪካ እያቋቋሙ የአገሪቱን ስራተኛና ሀብት እየበዘበዙ የሚያገዙት ትርፍ ነው።

5ኛ. በነዚህ ልዩ ልዩ ዘዴዎች ተባዛባቸው አገሮች በየአመቱ ከ 20 ሚሊዮን ብር በላይ ይዘረፋሉ። በዚህም ጊዜ ተባዛባቸው አገሮች ይህን እዳ በአንድ ጊዜ መክፈል ስለሚሳናቸው ኢ.ምፔሪያሊስቶች በእርዳታ ስም እንደገና በወለድ እያበደሩ ይቀበሏቸዋል።

1. የጥሬ እቃዎች ምንጭና የኢ.ምፔሪያሊስቶች ብዝሃነት

በተባዛባቸው አገሮች የሚገኘውን የተፈጥሮ ሀብት ከኢ.ምፔሪያሊስት አገሮች ሀብት ጋር ብናነፃፅረው ተባዛባቸው አገሮች ሲደሽዩ የተፈጥሮ ሀብት በማጣት አለመሆኑን እናያለን። በትንሹ ለመገመት አንዳንድ ምሳሌዎችን ብንጠቅስ ከአለም የቤንዚን መጠባበቂያ ሀብት 75%፣ ከሚወጣው መጽብ 50%፣ ከከበልት 75% የሚገኘው ከተባዛባቸው አገሮች ሲሆን አልማዝን የወሰድን እንደሆነ ከ70% በላይ የሚወጣው ከሶስት የአፍሪቃ አገሮች ሆኖ እናገኘዋለን። (1)

እነዚህና ሌሎችም ብዙ ጥራ እቃዎች ለተበዛበዘ አገሮች የኢኮኖሚ እድገት መሰረታዊ ነገሮች መሆናቸው የታመነው ነገር ግን በየአገራቸው እንዳይሰራባቸው ወደኢምፔሪያሊስት አገሮች እየተወሰዱ የባለድ ኢኮኖሚ ሲያዳብሩ እናያለን። የኢምፔሪያሊስት አገሮች ኢኮኖሚ ቁጥ ለመሄድ የቻለው ከተበዛበዘ አገሮች በሚዛቀው ሀብት መሆኑን ለማሳየት አንዳንድ ምሳሌዎች እንጥቀስ። ኢምፔሪያሊስት አገሮች ለኢንዱስትሪያቸው ከሚያስፈልጓቸው ጥራ እቃዎች ውስጥ ከተበዛበዘ አገሮች የሚያገኙት ስንት በመቶ ነው ብንል መዳብ 40%፣ ካካዎ 100%፣ ፔትሮል 50%፣ ብረት 33%።... ወዘተ. ሆኖ እናገኘዋለን። 2 በዚህ አይነት ከተበዛበዘ አገሮች የሚጋዘው ሀብት በአገር ውስጥ ቢሰራበት ኖሮ ምን ያህል እርምጃ ይገኝ እንደነበረ ለመገመት አያቅትም። ዛሬ በድህነቱ ከኢትዮጵያ ሌላ ተወዳዳሪ የሌለውን የሰውዲ አረብያን ሀዝብ ብንወስድ ብዙዎች ተመልካቾች እንደሚሉት በአለው የቤንዚን ሀብት ትላልቅ ኢንዱስትሪ ማቆም ይችል እንደነበረ ግልፅ ነው። ነገር ግን ከዚህ አገር በሚጋዘው ቤንዚን የደረጃና የፋፋ የኬሚካል ኢንዱስትሪ ፋብሪካዎች የሚገኙት በምእራብ አገሮች ነው።

የእርሻን ስራ የወሰድን እንደሆነ የሚመረተው ሁሉ ለኢምፔሪያሊስቶች ገበያ ተፈላጊነት እንጂ ለአገሪቱ ሀዝብ እድገትና መሻሻል አስፈላጊነቱ እየታየ አይደለም። ለምሳሌ በኢትዮጵያ ከ1961-66 ድረስ ለቡና ተክል የዋለው መሬት 40% ሲያድግ ለተራበው ሀዝብ ምግብ ለሚሆኑ ሰብሎች የዋለው መሬት ስፋት የጨመረው 05% ብቻ ሆኖ እናገኘዋለን። (3) አልጀሪያ ቅኝ ግዛት በነበረችበት ወቅት ለወይን ተክል የዋለው መሬት በ300% ሲያድግ ለእህል የዋለው መሬት በ15% ቀንሷል ተብሎ ይገመታል።

ስለዚህ የማእድን ኢንዱስትሪውም ሆነ የእርሻው ተግባር የሚመራው በአገሪቱ ሀዝብ ፍላጎት ሳይሆን በኢምፔሪያሊስቶች ገበያ ፍላጎት ነው ማለት ነው። ይኸም ሆኖ ታዲያ ተበዛበዘ አገሮች የደከሙበትን ጥራ እቃ ይዘው 'ነፃ ገበያ' የሚሉት የኢምፔሪያሊስቶች ገበያ ሲደርሱ የተለየ ብዝበዛ ይጠብቃቸዋል።

2. የተዛባ ንግድና ተከታቱ ብዝበዛ

ተበዛበዘ አገሮች ምን ይዘው እንደሚቀርቡና ከሞላ ጉዳይ እንገናኛቸው ከማን ጋር እንደሚያካሂዱ ከፍ ብልን ጠቅሰናል። ከሞላ ም እንዳልነው በዚህ ጊዜ የሚደረገው ይህ የተበዛበዘ ንግድ ከፍ ያለ ብዝበዛን ያስከትላል። ከኢምፔሪያሊስቶች ጋር መንገድ ከተጀመረ እንስቶ ኢትዮጵያ ከቡና አቅራቢነት ደረጃ ወጥታ አታውቅም። ዛሬም ከውጭ ንግድ ከምናገኘው ሀብት 60%ው ከቡና ሽያጭ መሆኑን ማንም ያውቀዋል። በዚህም ንግድ የተሳሰረው ከአንድ አገር ጋር ነው። ለምሳሌ አ.አ.አ. በ1968 አ.ም. 69590 ቶን ቡና ወደውጭ ስንልክ ሶስት አራተኛ የሚያህለው፣ ማለት 50601 ቶን የተላከው ወደ አሜሪካ ነው። (4) ይህም እንግዲህ 'በደንበኞቻችን' በአሜሪካ ኢምፔሪያሊስቶች ላይ ምን ያህል ጥገኛ እንደሆነ ያሳያል።

በአለም ገበያ ላይ የጥራ እቃዎች ዋጋ ከቀን ወደቀን ቁልቁል እየወረደ ሲሄድ የፋብሪካ እቃዎች ዋጋ ደግሞ እየጨመረ መሄዱ ለማንም ግልፅ ነው። አ.አ.አ. ከ1945-1965 አ.ም. በዚህ በዋጋ መለዋወጥ ምክንያት ተበዛበዘ አገሮች ከሚልኩት እቃ 19% አጥተዋል። (5) ይህም ማለት በ1954 አ.ም. አንድ መኪና ለመግዛት 100 ኩንታል ቡና ያስፈለግ እንደሆነ አ.አ.አ. በ1965 አ.ም. ለዚህችው መኪና 119 ኩንታል ቡና ያስፈልጋል ማለት ነው። በዚህ የተዛባ ንግድ ኪሳራ ብቻ ከተበዛበዘ አገሮች በየአመቱ የሚወጣው ሀብት 15 ሚሊዮን ብር ይገመታል። (6)

ኢትዮጵያችንን ነጥለን ብንወስድ ይህን እውነት ከያለበት በተጠራቀሙ ቁጥሮች ለመረዳት እንችላለን። ወደአገር የሚገቡ እቃዎች ዋጋቸው የጨመረው እንዴት ነው? ወደውጭ የሚላኩ እቃዎች ዋጋቸው እየቀነሰ የሄደው እንዴት ነው?

በጭሩ፣ ስንጠራጠር 1. እንደሚያመለክተው የምንገዛቸው እቃዎች ዋጋ እየጨመረ ሄዶአዋል። የምንሸጣቸው እቃዎች ዋጋ እየቀነሰ ሄዶአዋል። ከኢምፔሪያሊስቶች ገበያ የምናገኘው 'ትርፍ' በየቀኑ እየጨመረ የሚሄድ ኪሳራ ነው ማለት ነው። እንዲህ አርጉም ንግድ የለ!

ሰንጠረዥ 1.

ወደኢትዮጵያ ከውጭ የሚገቡ እቅዶችና ወደውጭ የሚላኩ አቃዎች ዋጋ ያሳየው መለዋወጥ (እ.አ.አ. 1964 እንደመነሻ ተወሰደ) (7)

አመት	1964	1965	1966	1967	968
ከውጭ የገቡ እቃዎች ዋጋ መለዋወጥ	100	101.0	104.8	107.1	109.6
ወደውጭ የተላኩ እቃዎች ዋጋ መለዋወጥ	100	101.0	101.0	90.4	93.6

በተጨማሪ ደግሞ ዋናውን የንግድ አቃችንን ቡናን የወሰነውን እንደሆነ ነገሩን በይበልጥ ለመረዳት እንችላለን። አሁንም የመንግሥት እስከሁለቱ የሚያቅርብልንን ሂሳብ ወስደን እንመልከት።

ሰንጠረዥ 2.

ኢትዮጵያ ወደውጭ የላከችው ቡና ልክና የተገኘው ገቢ (8)።
(ከ1964-1966 እ.አ.አ.)

አመት	1964	1965	1966
የተላከ ቡና በሚልዮን ኪሎ	70,22	87,7	73,6
የተገኘ ገቢ በሚልዮን ብር	15,88	18,82	15,57
ገቢ በኪሎ(በግምት)፡ብር	2,25	2,15	2,12

በጭሩ በ1966 ወደውጭ የላከነው ቡና በ1964 ከላከነው በብዛት ይበልጣል። ነገር ግን በ1966 ከቡና ሽያጭ ያገኘነው ገቢ በ1964 ከገኘነው ያነሰ ነው። አንባቢ ልብ ይበለው ከማለት በስተቀር እዚህ ላይ ዝብዘብ እና በዛም የዚህን ኪሳራ ግምት ለመስጠት ብቻ የሚከተለውን ቁጥር እንጨምራለን። በ1965 አ.ም. (እ.አ.አ.) ኢትዮጵያ በዚህ የዋጋ መውረድ ምክንያት 18 ሚልዮን ብር ለመተካት ከ77 ሚልዮን ኪሎግ ራም በላይ ፍራፍሬና ከሁለት ሚልዮን ኪሎ በላይ ስጋና ከስጋ የተሰሩ

ምግቦች ወደውጭ ልክለች (9)።

3. በትርፍና በወለድ የሚዘረፈው ሀብት

ሌላው ብዝሃዊ ደግሞ ኢምፔሪያሊስቶች በተበዛበጋ አገር ች ገንዘባቸውን እያሰሩ የሚዝቁትና ወደአገራቸው የሚያሻግሩት ሀብት ነው። ይህም ዘረፋ ሁለት አይነት መልክ አለው። አንዱ ዘረፋ ለተበዛበጋ አገሮች በሚያበድሩት ገንዘብ የሚዝቁት ከፍተኛ ወለድ ነው። ሁለተኛው ዘረፋ ደግሞ ፋብሪካ በማቋቋም የተበዛበጋ አገሮችን የተፈጥሮና ሰብአዊ ሀብት እየበዘበዙ የሚያወጡት ትርፍ ነው።

በወለድ ስም የሚዘርፉትን ገንዘብ ለማሳየት ያህል አንዳንድ ቁጥሮችን መጥቀስ ይቻላል። ለምሳሌ በ1960 (እ.አ.አ.) የአፍሪቃ አገሮች በብረርና በስጦታ ስም ከጠቅላላ ሀብታቸው 4% ያህል አግኝተው ነበር። ነገር ግን በዚህ አመት ከጠቅላላ ሀብታቸው 11% ትርፍ ወለድ... ወዘተ. እየተባለ ወደኢምፔሪያሊስት አገሮች ተሻግሯል (10)። ኢትዮጵያን የወሰደች እንደሆነ በ1964 (እ.አ.አ.) በየምክንያቱ የተጠራቀመበት ብድር ከ400 ሚልዮን ብር በላይ ሲሆን በዚህ አመት በወለድ ብቻ ወደውጭ የወጣው ሀብት ከ15 ሚልዮን ብር በላይ ነው (11)።

ሁለተኛው ዘረፋ ደግሞ ኢምፔሪያሊስት አገሮች በተበዛበጋ አገሮች ገንዘባቸውን እያሰሩ የሚጨምሩትን ሀብት ይመለከታል። በተበዛበጋ አገሮች የሰው ጉልበት ርካሽ ነው። ጥሬ ሀብት በጥናና በጥሩ ዋጋ ይገኛል። ገበያም አለ። ስለዚህ ኢምፔሪያሊስቶች የሰው ጉልበት ውድ ከሆነበትና ጥሬ እቃም እንደልብ ከማይገኝበት ሀገራቸው የሚያገኙት ትርፍ አልበቃ ስለሚላቸው ወደተበዛበጋ አገሮች ይጉርፋሉ። «ኢምፔሪያሊስቶች በመንገብ ገብ ወደ 3ኛው አለም (ወደተበዛበጋ ማለታችን ነው) የሚፈሱት በዚህ ርሀራሄና ልክ በሌለው በዚህ ምንም አይነት ሀላፊነት በማያስከትለው ዘረፋ እየተሳቡ ነው እንጂ ልክ ላለው ዘረፋ ማለገራቸው ምን አላቸው ነበር? በአገራቸው ከልዩ ልዩ የሰላም ፖለቲካና የኢኮኖሚ ምክንያቶች የተነሳ ከዘረፋ የሚገኘው ገቢ እየተቀነሰባቸው ስለሄደ አይደለም? ወደኛ ሲመጡ ግን ልክ ለሌለው ዘረፋ የተመቻ ገነት ሆኖ ያገኙታል...» (12)። ለዚህ ምሳሌ በአገራችን የቪ.ኤን. የስኳር ፋብሪካን መጥቀስ ብቻ ይበቃል። እነዚህ የባለድ ካፒታሊ

ስቶች ወደኢትዮጵያ ሲመጡ ቋጥረው የመጡት ሀብት እናቷም እባቷም 22,400,000 ብር ነበረች። በመጀመሪያ የያዙትን መሬት መንግስቱ ለ90 አመት ፈቀደላቸው። የመሬቱም ኪራይ በጋሻ በአመት 1 ብር ብቻ ነበር። ስራ ከጀመሩ አንስቶ እስከአምስት አመት ድረስ ምንም አይነት ቀረጥ እንዳይከፍሉ ተፈቅዶላቸው ነበር (13)። በዚህ ላይ መንግስቱ የወንጂ ስኳርን እድገት ለመጠበቅ ከውጭ የስኳር ነጋዴዎች ፉክክር ሊከልለው ቃል ገብቶ ስለነበረ ተወዳዳሪ የሌለው ከፍተኛ ዋጋ ለመወሰን ቻለ። በዚህም በኩል ድሃው ሀዝብ ተበዘበዘ። እሆኝ የተባለው የሀገሩ በዚህ ጉዳይ እንዲህ ብሎ ፅፎታል። «ምንም እንኳን በአለም ገበያ የስኳር ዋጋ ቢወድቅና የቀረጥ ምህረቱም ወቅት ቢያልፍ ኤች. ቪ. ኤ. በ1959 አ. ም. (እ.አ.አ.) 7.4 ሚሊዮን ብር የተጣራ ትርፍ አግኝቷል» (14)። ይህም ማለት በአገሩ ስኳር የሚሰራለት የኢትዮጵያ ድሃ የሚያስፈልገውን ስኳር የሚያገኘው ከአለም ገበያ በላይ በሆነ ዋጋ ነው ማለት ነው። የስኳር ዋጋ ቀድሞ ከውጭ ከምናስመጣበት ጊዜ ጋር ሲነፃፀር ዛሬ ይበልጥ መወደዱን የማያውቅ ኢትዮጵያዊ ያለ አይመስለንም።

ይህ ትርፍ የሚገበዝበው እንግዲህ ከብዙ ወገን ነው ማለት ነው። እዚህ ግባ በማይባል የቀን ደመወዝ (ከአንድ ብር በታች) የሚበዘበዘው የኢትዮጵያዊያን ጉልበት አለ። ከዚያም ለባለድግ ጥቅም ስራ ላይ የሚውለው የአገራችን የተፈጥሮ ሀብት አለ። የግፍ ግፍ በእንቅርት ላይ ጀር ገድፍ ነውና እንዲህ በዘረፋ የተገኘውን ስኳር ደግሞ የኢትዮጵያ ሀዝብ በመሉ ከአለም ገበያ በላይ በሆነ ዋጋ እንዲገዛ ይገደዳል።

ይህም ሁሉ ሆኖ የተገኘው ትርፍ በሀገሪቱ ቢሸራበት እንደ ተስፋ ነበር። ነገር ግን የውጭ ባለገንዘቦችን 'ለማበረታታት' የወጣው የ1963 (እ.አ.አ.) ህግ በአንቀፅ 8 በየአመቱ የሚገኘውን ትርፍ፡ከውጭ የተበደሩትን ገንዘብና ወለድ ለመክፈል የውጭ ዜጋ ሰራተኞች ያጠራቀሙትን ሀብት ለማውጣት፤ ለመጓጓዣ ... ወዘተ. እየተባለ ልክ የሌለው ሀብት ከአገሪቱ እንዲወጣ ይፈቅዳል።

ባጭሩ የዛሬ 20 አመት ግድም 22 ሚሊዮን ብርን ቋጥሮ የወጣ የባለድ ኩባንያ እስከዛሬ ድረስ ከአገራችን ያጋዘውን ሀብት አንባቢ እንዲገምተው ትተነዋል። ተበዝባጋ አገሮች ዋና ችግራቸው የከፒ

ታል እጥረት ነው እያሉ ለማጭበርበር የሚሞክሩ ሞልተዋል። ነገር ግን ከፍ ብለን የጠቀስነው ሂሳብ እንደሚያስረዳን ለነዚህ አገሮች ለእድገታቸው ዋና እንቅፋት የከፒታል እጥረት ሳይሆን በኢምፔሪያሊስቶች መበዝበዛቸው ነው።

4. እርዳታና ብዝበዛ

ከላይ የዘረዘርናቸው ልዩ ልዩ ዘረፋዎች በአንድነት ሲጠቃ ለሉ ተበዝባጋ አገሮች በየአመቱ ከ20 ሚሊያርድ ብር በላይ ወደኢምፔሪያሊስት አገሮች እንዲያሻግሩ ይገደዳሉ ማለት ነው (15)። ይህን ያህል ገንዘብ በየአመቱ ለመክፈል ተበዝባጋ አገሮች በጣም ይሳናቸዋል። ስለዚህም ኢምፔሪያሊስቶች ይህን ዘረፋቸውን በይበልጥ ለማደርጀት ያገኙት ዘዴ 'እርዳታ' የሚሉት ፈሊጥ ነው። 'እናቸውን' መክፈል የተሳናቸውን ተበዝባጋ አገሮች 'በእርዳታ' ስም ገንዘብ እያበደሩ መልሰው እሱኑ ይቀበሏቸዋል።

ኢምፔሪያሊስቶች እንደዚህ 'እርዳታ' የሚሉት የነሱኑ 'እና' ለመክፈል እንድንችል በከፍተኛ ወለድ የሚያበድሩንን ገንዘብ ነው። ሁለተኛ ደግሞ እርዳታ የሚሉት ገበያ ያላገኙለትን ሸቀጥ ተበዝባጋ አገሮች ላይ ለማራገፍ እንደዚህ ለእቃ መግዣ በወለድ የሚያበድሩትን ገንዘብ ነው። ዛሬ እንዲያውም ከሚገኘው እርዳታ ብዙው የሚውለው የቀድሞውን ብድር ከነወለዱ ለመክፈል እየሆነ ሄዶአል።

መደምደሚያ:

በተበዝባጋ አገሮች የእርምጃ ቁልፍ የተያዘው በኢንዱስትሪ መስፋፋት ብቻ መሆኑን ሁሉም የሚያምንበት ነው። ማንም አገር በለው ሰብአዊና የተፈጥሮ ሀብት ተጠቅሞ ወደፊት ለመራመድ እንዲችል ከተፈለገ ከባድ ኢንዱስትሪ መስፋፋት አለበት። ኢምፔሪያሊስቶች ግን ይህን አይፈቅዱትም። ተበዝባጋ አገሮች ይህን መንገድ ቢከተሉባቸው ቀልጠው እንደሚቀሩ ያውቃሉና። ዋና ፍላጎታቸው ተበዝባጋ አገሮች የነሱ ኢኮኖሚ ተቀፅላለች በመሆን የፋብሪካ ሸቀጥ ማራገፊያ የጥሬ እቃ ምንጭ የሀብት ማከማቻ መስክ ሆነው ዘልአለማቸውን እንዲቀሩ ነ

ውተበዝባር አገሮች ወደኋላ ያስቀረቡት ለኢምፔሪያሊስት አገሮች ኢኮኖሚ ተቀፅላ ሆነው መበዝበዛቸው ነው።

የኢምፔሪያሊስት አገሮች ቆመው ለመሄድ ምን ያህል በተበዝባር አገሮች ላይ እንደተጫኑ አይተናል። የብዝበዛውንም ልክና ልዩ ልዩ መልኮች በመጠኑ ተመልክተናል። ተበዝባር አገሮች ከድህነት፣ ከበሽታና ከድንቁርና ለመላቀቅ ከዚህ አፋኝና በዝባር ከሆነ ጥገኝነት ፈፅመው መላቀቅ አለባቸው። በኢምፔሪያሊዝም አለም እስከታሰሩ ድረስ ብዝበዛ ደካማነት፣ ንግድነት ብዝበዛን እያስከተለ ድህነት፣ በሽታና ድንቁርና እየተስፋፋ ይሄዳሉ። በኢምፔሪያሊዝም ስር ሆነው ተበዝባር አገሮች ምንም አይነት የአድገት ተስፋ የላቸውም። ፔር ገሌ እንዳለው ሁሉ «የተበዝባር አገሮች አድገት በኢምፔሪያሊስቶች ታፍኖ ተይዟል። ይህ ብዝበዛ ተሰባብሮ ካልወደቀ ምንም አይነት መውጫ የለም። የተበዝባር አገሮች ህዝቦች ሌላ መንገድ የላቸውም። ይህን ግንኙነት ሰባብረው ከኢምፔሪያሊዝም ጋር ለመቆራረጥ መታገል አለባቸው። ነገር ግን ኢምፔሪያሊዝምም ሌላ ምርጫ የለውም። እንደዚህ አይነቱ መቆራረጥ ለተበዝባር የቀረባቸው አንድ የሀይወት በር ሲሆን ለበዝባር ደግሞ የሞታቸው ዋዜማ መሆኑ ነው። ሁለቱን ለማስታረቅ በፍፁም አይቻልም» (16)።

ህዝቦች ወደፊት ለመራመድ ከፈለጉ ከሁሉ አስቀድሞ ኢምፔሪያሊዝምና በየአገሩ ከሱ ጋር ተሳስረው የሚዘርፉት ቱኒዮች ሁሉ ደምስሰው ማጥፋት አለባቸው። የነዚህ ፀረህዝቦች የፖለቲካና የኢኮኖሚ ሀይላቸው መሰበር አለበት። ለዚህም የተበዝባር አገር ህዝቦች ተደራጅተው በመነሳት ለቢሄራዊ ነፃነት፣ ለህዝባዊ መንግስትና ከዚያም ለሶሻሊዝም መታገል አለባቸው።

- (1) P. JALLÉ 'L' IMPERIALISME EN 1970' Petite Collection Maspero. ከልዩ ልዩ ገጾች የተውጣጣ ቁጥር።
- (2) — — ከላይ ከተጠቀሰው መፅሀፍ ከልዩ ልዩ ገጾች የተውጣጣ

- (3) የኢትዮጵያ አመታዊ ስታቲስቲክስ መፅሄት ከ1965 ገፅ 48 ከ1966 አመታዊ መፅሄት ገፅ 46 የተውጣጣ።
- (4) የኢት. አመታዊ ስታቲስቲክስ መፅሄት የ1966 ገፅ 125
- (5) P. JALLÉ Op. Gt. ገፅ 60
- (6) Charles Bettelheim: Planification et croissance accélérée. Petite collection Maspero ገፅ 38
- (7) የኢትዮጵያ ብሄራዊ ባንክ በየሶስት ወር የሚወጣ መፅሄት መስከረም 1962 ቁጥር 23 (81) ከገፅ 32 እና 33 የተገኘ።
- (8) አመታዊ የስታቲስቲክስ መፅሄት 1966 ከገፅ 114 የተለቀመ
- (9) — — — — — — — — — — 113 የተገኘ።
- (10) P. JALLÉ: Le PILLAGE du tiers monde Cahiers libres No. 68 F. Maspero ገፅ 86.
- (11) Ethiopian Observer Vol. X No. 4 pp. 317-318:
- (12) 'ትግላችን' ግንቦት-ሰኔ 1961 ቁ. 3 'ተፈጥሮን በተመከረ?' ገፅ 43
- (13) Development and legislation in Ethiopia K. AH-OOJA Ethiopian Observer Vol. X No. 4 pp. 278
- (14) Ibid. 278.
- (15) Charles Bettelheim Op. Gt. pp. 40
- (16) P. JALLÉ 'L' IMPÉRIALISME EN 1970 pp. 176

አድገትና የአድገት ችግሮች

ዛሬ የምንገኝበት አለም በሁለት ተከፍሎ እናየዋለን፤ በአንድ በኩል በካፒታሊስት ስርአትና አቋም የሚተዳደሩት አገሮች፤ በሌላው በኩል ደግሞ በሶሻሊስት ስርአትና አቋም የሚተዳደሩት አገሮች። 'ሶስተኛው አለም' ተብሎ 'የሚጠራው' ክፍለ-አለም ልዩ ስርአት፣ ልዩ የአስተዳደር አቅድና ርእዮተ አለም የለውም። የካፒታሊዝም ክፍለ-አለም ሆነው ከልክ በላይ በኢምፔሪያሊዝም እየተበዘበዙ በድህነት ጭቃ ውስጥ የሚገኙትን አገሮች አጠቃልሎ የሚዘው ክፍል ነው።

ከእነዚህ አገሮች አብዛኞቹ ከጥቂት አመታት በፊት በቅኝ አገዛዝ ስር ነበሩ፤ ደግሞ የእጅ አዙር ቅኝ ግዛት በመሆን በኢምፔሪያሊዝም የሚበዘበዙ ናቸው። ሁኔታቸውን አይነተኛ የሚያደርገው አንዱ ይህ ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ ጠቅላላ ሀብታቸው (ኢኮኖሚያቸው) ከሌሎች አገሮች ጋር ሲተያይ ወደኋላ የቀረ መሆኑ ነው። ከዚህም የተነሳ ስለሚኖረው የልማት ሊፋች (ኢኮኖሚክስቶች) 'ወደኋላ የቀሩ' ወይም 'ያልበለፀጉ' አገሮች ብለው ይጠሯቸዋል። ይህ አጠራር እነዚህ አገሮች የሚገኙበትን ሁኔታ አብራርቶ የማያሳይ ከመሆኑም በላይ 'ኢኮኖሚያቸው የሳሳበትንም' እውነተኛ ምክንያት በትክክል አያመለክትም። አለም በአድገት ጉዳና ላይ ሲራመድ እነዚህ አገሮች 'ወደኋላ ቀርተዋል' ብሎ መዝጋት አህያውን ትቶ ዳውላውን እንደማለት ነው።

በታሪክ በኩል የተመለከትነው እንደሆነ እነዚህ አገሮች እድገታቸው ተደናቅሮ በሚገባ ያልተራመዱት፤ መጀመሪያ በቅኝ አገዛዝ ቀጥሎም በእጅ-አዙር ቅኝ አገዛዝ 'ኢምፔሪያሊስት' ሀይልች የጥሬ እቃ መዛቂያቸው ምንጭ፣ የሸቀጣ ሸቀጣቸው ማራገፊያ ገበያ፣ የካፒታሊዝም ማራቢያ መስክ በማድረግ ሲጠቀሙባቸውና ሀብታቸውን ሲዘርፉ በመቆየታቸው ነው። በኢኮኖሚ ረገድ የተመለከትነው እንደሆነ ኢምፔሪያሊስት ሀይሎች እነዚህን አገሮች ጥገኛ እንዲሆኑ በማድረግ ሀብታቸውና የጉልበታቸው ፍሬ ሁሉ ለራሳቸው ብልፅግና ሳይውል ለኢምፔሪያሊስቶቹ የኢኮኖሚ ድጋፍ ወይም ማሻያ እንዲሆን በማድረጋቸው ነው። በፖለቲካ ረገድ ደግሞ ፊላጭ ቆራጭ የሆኑት ኢምፔሪያሊስቶች

በእነዚህ አገሮች ውስጥ በስልጣን ላይ ያሉትን ከዳተኞች በጥቅም አስረው በሀይላቸው ደግፈው በመያዝ ጊዜው የተላለፈና የበሰበሰ ሀብረተሰባዊ አቋምና አገዛዝ እስከዛሬ እንዲቆይ በማድረጋቸው ነው። በጠቅላላው እነዚህ አገሮች ያልበለፀጉበት፣ የአድገት እርምጃቸው እንደሌሎች አገሮች ያልተፋጠነበት ምክንያት የተራመዱት ኢምፔሪያሊስት አገሮች የእድገታቸው እንቅፋት በመሆን በብዝበዛ ቀንበር ውኃጥ ስላገቡዋቸውና ዛሬም አፍነው ስለያዙዋቸው ነው። ስለዚህም ይህን መሰረታዊ እውነት በለመዘንጋት 'ወደኋላ የቀሩ አገሮች' ወይም 'ሶስተኛው አለም' ከማለት 'ተበዝባጋ አገሮች' ማለቱ ትክክለኛ ሁኔታቸውን ይገልጻል ብለን እናምናለን። በሚቀጥለው ሁሉ ችግሩን ውስጥ 'ተበዝባጋ' በሚለው ቃል እንጠቀማለን።

ኢትዮጵያ ከእነዚህ አገሮች አንዷ ነች። በጊዜያዊው ታሪኳዊ ሁኔታ በላቸበትም ሁኔታ ሆነ በወደፊት እድልዋ (የችግሮች መፍትሄ) በመሰረቱ ከእነዚህ ተበዝባጋ አገሮች ነጥላን ልንመለከታት አንችልም። ስለዚህም መጀመሪያ 'ሶስተኛው አለም' ተብሎ የሚጠራውን ተበዝባጋ አለም በጠቅላላ በመወለድ ያለበትን ሁኔታና የአድገት ችግሮቹን እንመለከታለን። ቀጥላለን፤ በተለይ የኢትዮጵያ ሁኔታና የአድገት ችግሮች ለመተንተን እንሞክራለን። በመጨረሻም ለአድገት ችግሮች መፍትሄ ሊሆኑ የሚችሉትን 'ቀዳማዊ ነገሮች' ለማመልከት እንሞክራለን።

1. ተበዝባጋ አለምና ኢምፔሪያሊዝም

'ሶስተኛው አለም' በሚባለው ክፍል ውስጥ ተጠቃልለው የሚገኙት ተበዝባጋ አገሮች በሀዝብ ብዛት የአለምን ሁለት ሶስተኛ የያዙ ናቸው። እነዚህ አገሮች ያሉበት ሁኔታ በሶስት ታላላቅ አርእስቶች ስር ሊጠቃለል ይችላል። እነዚህም፤ አንደኛ በፖለቲካና በኢኮኖሚ ረገድ ጥገኞች ናቸው፤ ሁለተኛ በልዩ ልዩ መንገድ ይበዘበዛሉ፤ ሶስተኛ የኢኮኖሚ እድገታቸው በልዩ ልዩ ሀይሎች ተቋርጦና ተሰናክሎ ይገኛል።

1ኛ ጥገኝነት

ሀ) የፖለቲካ ጥገኝነት

የጥገኝነት የመጨረሻው ከፍ ያለው መልኩ ቅኝ ግዛት ሲ

ሆን ዛሬ ከሚበዘበዙት አገሮች አብዛኞቹ ይህን አይነቱን ባርነት ቀምሰዋል። አንዳንዶቹም ገና በዚሁ ግዛት ስር ይገኛሉ። በቅኝ ግዛት የተያዙ አገሮች ብሄራዊ ሀብታቸው ያለአንዳች-ግድብ በወራሪው ህይወት ይዘረፋል። የገንዘብ ግንኙነት መቶ በመቶ ከወራሪው አገር ጋር ብቻ ሲሆን የገንዘብ እቃና ሸቀጥ የሚጓዝው በወራሪው አገር የመገናኛ መስመሮች ብቻ ነው።

ዛሬ የቅኝ ግዛት ከነበሩት አብዛኞቹ አገሮች 'በስም' ብቻ ነግረውና አግኝተዋል። ነገር ግን ከሞላ ጉዳይ ሁሉም በአጅ-አዙር-አገዛዝ ስር ይገኛሉ። ይህም ማለት ጥገኝነቱ እንደበራቱ መቶ በመቶ መሆኑ ቀርቶ ትንሽ ላላ ብሎ እናየዋለን ማለት ነው። ያገሩ ሰዎች 'ተመልሰው' አስተዳዳሪዎች ሆነዋል፤ ቅኝ ግዛት በነበረችበት ጊዜ በቀጥታ ጥሪ እቃዋን በሙሉ ለወራሪው ህይወት ብቻ ለመሸጥከፋቸው የወጡ ሸቀጥ ሸቀጦችን ደግሞ ከዚያው ህይወት ብቻ ለመግዛት ትገደድ ነበር፤ እርግጥ ዛሬም የገንዘብ ግንኙነት ይበልጣል። ከዚያው አገር ጋር ሲሆን በጥቂቱ ደግሞ ከሌሎች አገሮች ጋር መነገሩ ይቻላል (ይኖራል)። ለአንድ ጌታ ብቻ በማደር ፈንታ ለሁለት ሰዓት... ወዘተ. ጌታዎች ማደር ይቻላል ማለት ነው። አልፎ አልፎ ከጌታ ጌታ ማግረጥም ይቻላል ይሆናል። በተጨማሪም አገሮች ውስጥ በስልጣን ላይ 'የተቀመጡት' መደቦች ከውጭ ካፒታሊስት ሞኖፖሎች ጋር በጥቅም በመተሳሰር አገሪቷ ከኢምፔሪያሊስት ጥላ ስር እንዳትወጣ ያደርጋሉ። በኢምፔሪያሊስት ህይወት ድጋፍ የነዚህ መደቦች በስልጣን ላይ መኖር ራሱ (እቅዳቸው ሁሉ ለግል ጥቅም ነውና) ለብሄራዊ ልማት ጠንቅ ሲሆን በተጨማሪ ደግሞ ማነኛውም የኢኮኖሚ እድገት የተዛባ መልክ እንዲይዝና ጥገኛ ሆኖ እንዲቀር ያደርገዋል። ኢምፔሪያሊስትም ሆኑ ብሄራዊ ባለስልጣኖች ጊዜው የተላለፈበት ስርአትና አቋም በአገሪቱ ውስጥ ተጠብቆ እንዲቆይ መድከማቸው ሲታወቅ ይህ ጥረት የሚያስከትለውን 'የልማት እንቅፋት' መገመት አያዳግትም። ለምሳሌ ባላባታዊ ወይም የፊውዳል ስርአት ተጠብቆ በሚቆይበት ጊዜ ራሱን የቻለና ነፃ የሆነ ብሄራዊ የነጋዴና የፋብሪካ መደብ እንዳያድግ እንቅፋት ይሆንበታል። የሚፈጠሩት ነጋዴዎችና ባለፋብሪካዎች ሁሉ ከውጭ ሞኖፖሎች ጋር በጥቅም የተሳሰሩ በመሆናቸው

ከጥገኝነት አልፈው ብሄራዊ የእድገት ህይወት ሊሆኑ አይችሉም። እንደዚህ ያለው የፖለቲካ ጥገኝነት የኢኮኖሚ ጥገኝነትን ከሚያጠነክሩት ነገሮች ዋናው ነው።

ለ) የኢኮኖሚ ጥገኝነት

የኢኮኖሚ ጥገኝነት ብዙ አይነት መልክ ሊኖረው የሚያስከትለው የአገሪቱን ኢኮኖሚ የተዛባ እድገት ነው።

በውጭ ንግድ በኩል የተመለከትን እንደሆነ የአገሪቷ የውጭ ንግድ በአንድ ወይም በሁለት እቃ ላይ ብቻ ተመስርቶ ይህም እቃ ወደአንድ ወይም ቁጥራቸው ወደተመጠነ አገሮች ብቻ ሲላክ እናያለን። ይህም ማለት የአገሪቷን ኢኮኖሚ ቆሞ እንዲሄድ የሚያደርገው የእድገቷን ፍጥነትና አይነት የሚወስነው ይህ እቃ 'በተመጠነት' ደንበኞች ዋጋ ገበያ ላይ የሚኖረው ዋጋ ነው ማለት ነው።

እንደዚህ ያለው ግንኙነት ተበዝባጋ አገራን ጥገኛ ከማድረጉም በላይ የኢኮኖሚ እድገቷ የተዛባ እንዲሆን ያስገድዳል። ሀብቷ ሁሉ በአንድ የንግድ እቃ ላይ የተመሰረተ በመሆኑ ይህን እቃ የሚያፈራው የኢኮኖሚ ክፍል ብቻ እንዲዳብር ይሆንና የቀረው ሁሉ እንደቆመ ይቀራል። ይህንን በብዝበዛ ላይ የተመሰረተ ንግድ የሚያገለግሉ ከተሞች፣ ወደቦች፣ የመገናኛ መስመሮች... ወዘተ. ሲበለፅጉ ሌላው ክፍል አይነታነቅም።

2ኛ. የብዝበዛ አይነት

ተበዝባጋ አገሮች ወደኋላ ያስቀራቸው ዋናው ምክንያት በኢምፔሪያሊስት አገሮች መበዝበዛቸው ነው። ጥገኛ አድርጎ የያዛቸው በብዝበዛ ህይወት ይህንነቱና ብልፅግናው በትርፍ ላይ የተመሰረተ ሲሆን ዋና ጥረቱም የትርፍ ቦታ ማግኘት ነው። ስለዚህም ጥቅሙ አስገደዶት የራሱን እድገት በሶስተኛው አለም ብዝበዛ ላይ መመስረቱ አያስገርመንም። የሚያስደንቀን ይህን ብዝበዛውን ለማፅደቅ የሚያቀርበው ማጭበርበርያ (እርዳታ፣ የጋራ ድጋፍ... ወዘተ.) ወደመታመን መድረሱ ነው።

ሀ) በገንዘብ ላይ የተመሰረተ ብዝበዛ

እንደዚህ አይነቱ ብዝበዛ የሚከሄደው የባለድ ካፒታል በ

የአገሩ ገብቶ ትርፍ እንዲያፈራ በሚደረግበት ጊዜ ነው። ይህ ከፒታል በ
የአመቱ ለባዕድ ከፒታሊስቶች የሚያስገኘው ትርፍ ከፍተኛ ሲሆን ዜ
ዚህም ይበልጡ ወደአገራቸው የሚያገዙት ነው። ወደአገራቸው ተመል
ሶ የሚሄደው ከፒታሊ ብቻ ሳይሆን ትርፉ ጭምር ነው። በ1966ና 1967
አ.ም. (አ.አ.አ.) በአገሩ አመት ውስጥ የውጭ ከፒታል በትርፍ መል
ክ በትንቹ አምስት ሚሊዮርድ የአሜሪካን ብር ከሶስተኛው አለም ወስ
ዷል (1)።

ለ) በንግድ ላይ የተመሰረተ ብዝሃነት

ተባዛባጋ አገሮች ከኢምፔሪያሊስት አገሮች ጋር የሚያደር
ጉት ንግድ በአኩልነት ላይ የተመሰረተ ወይም የጋራ ጥቅም የተመዘ
ዘነ ሳይሆን ለባዛባጋ አገሮች የሚበጅና ለነሱ ብልፅግና የተስማማ ነው።
የንግዱ ግንኙነት የተመሰረተው ኢምፔሪያሊስቶች በደለደሉት አለም
አቀፍ የስራ ክፍያ ላይ ነው።

1. በኢንዱስትሪ የዳበሩት ባዛባጋ አገሮች ላልበለፀጉት አገሮ
ች በንግድ መልክ ከሚሸጡላቸው አራት አምስተኛው ከፋብሪካ የወጣ
ሸተጣሽ ቀጥሎ ሲሆን የነዚህ እቃዎች ዋጋ ከጊዜ ወደጊዜ እየጨመረ ሲ
ሄድ እና የዋሉን (2) እነዚህ የውጭ ሞኖፖሎች በተባዛባጋ አገሮች ላ
ይ ከፍተኛ ተፅእኖ ስላላቸው የአገሮቹ መሪዎች የነዚህ ሞኖፖሎች እ
ቃ ብቻ እንዲገባ ያደርጋሉ። በተጨማሪ ደግሞ በዝባዦቹ እነዚህን “ድሃ”
አገሮች በንግድ ውል እያሰሩና በንግድ ክልል (ዞን) ውስጥ እያስገቡ
ተመሳሳይ “የሞኖፖል ውጤት” ያስገኛሉ። እንደዚህ “የታሰሩት” አገሮች
ከሌላ ገበያዎች ጋር ያላቸው ግንኙነት በጣም የተወሰነ ይሆናል ማለት
ነው።

2. ተባዛባጋ አገሮች ወደውጭ ከሚልኩት የንግድ እቃ ዘጠኝ
አስረኛው ጥሬ እቃ ሲሆን በኢምፔሪያሊስቶች “አለም-አቀፍ ነፃ ገበያ”
ላይ የነዚህ እቃዎች ዋጋ ከጊዜ ወደጊዜ እየወደቀ ሲሄድ ይታያል (3)።
እንደዚህ ባለው በተዛባ ንግድ ተባዛባጋ አገሮች ከአመት ወደአመት
ጉዳታቸውና ኪሳራቸው እየጨመረ ከመሄድ አቋርጦ እየውቅም ይህ
ኪሳራ በየአመቱ ከሁለት አስከፊ ሶስት ሚሊዮርድ የአሜሪካን ብር ሲሆን
እ.አ.አ. ከ1954 እስከ 1965 አ.ም. 19% ጨምሯል (4)። ማለትም፤ አለም

ሳሌ ኢትዮጵያ በ1954 አገድ የእርሻ መኪና ለማስመጣት 100 ኩንታ
ል ቡና መላክ እንደነበረበት በ1965 ያንንው መኪና ለማስመጣት 119
ኩንታል ቡና መላክ ነበረበት ማለት ነው። ዛሬ ደግሞ ከዚህም እንደሚ
በልጥ አይጠረጠርም። ከኢምፔሪያሊስቶች ጋር በምናደርገው የውጭ ን
ግድ ምክንያት በሄራዊ እድገታችንን ለማፋጠን የምናደርገው ጥረት ሁ
ሉ በዚህ አይነት ዋጋ ቢሰራ ሆኖ ይቀራል ማለት ነው።

3ኛ. የኢኮኖሚ እድገት መቋረጥ (መታፈን)

ከዚህ በላይ በጭሩ በቀረብነው ትንተና በባዛባጋና በተባዛ
ባጋ አገሮች መካከል ያለው የበላይና የበታች ግንኙነት “ሶስተኛውን
አለም” ጥገኛ በማድረግና በልዩ ልዩ መንገድ በመባዛባጋ ለእድገቱ እ
ንዴት እንቅፋት እንደሆነው አመልክተናል። አሁን ደግሞ ይህ “የኢኮኖ
ሚ እድገት” እንዴት ታፍኖ እንደተያዘ ለማየት እንሞክር።

ሀ) እድገትን የሚገቱ የውጭ ሀይሎች

የውጭ ከፒታል በትርፍ መልክ “ከሶስተኛው አለም” የሚ
ጨምቀውና በንግድ በኩል የሚያተርፈው ሀብት ባንድነት ተደምር በ
አመት ዘጠኝ ሚሊዮርድ የአሜሪካን ብር ይደርሳል ተብሎ ይገመታል።
ይህም ቢታሰብ እያንዳንዱ “የሶስተኛው አለም” ተወላጅ በአመት አራ
ት የአሜሪካን ብር ተኩል ለባዛባጋ አገሮች ይከፍላል ማለት ነው (5)።
ይህ ሁሉ ተጠራቅሞ ለእድገት ቢያገለግል ኖሮ ለእድገት ሊውል የሚ
ችለውን የሃብት ልክ 075% ከፍ ያደርገው ነበር።

ይህንን ኪሳራና ጉዳት ለመሸፈን በእርዳታ ስምና በብድር
መልክ ኢምፔሪያሊስት ሀይሎች “ሶስተኛው አለም” ገንዘብ እንደሚ
ሰጡ እናውቃለን። በዚህ ረገድ ልናስተውላቸው የሚገባን አንዳንድ ነገ
ሮች አሉ።

—እንደዚህ ያለው እርዳታ ዘጠኝ አስረኛው ከመንግስት ወደመ
ንግስት በግል የሚሰጥ ሲሆን አገድ አስረኛው ብቻ በአለም-አቀፍ ድር
ጅቶች በኩል ያልፋል (6)። የመጀመሪያው አይነት እርዳታ ሊያስከትል
የሚችለው ታዛባጋነት አይዘነጋም። ሁለተኛውም አይነት “ልገሳ” ለስመ
በአለም-አቀፍ ድርጅቶች አማካይነት ይባል እንጂ እነዚህ ድርጅቶች የ

ሚከሄዱትና የሚታዘዙት በአንዳንድ ኢምፔሪያሊስት ሀይሎች መሆናቸው አይሳትም፤ ለምሳሌ በአለም ባንክ አሜሪካ የያዘውን ቦታ ማስታወስ ይበቃል።

— በጠቅላላ አነጋገር ኢምፔሪያሊስት ሀይሎች ለብዝሃነቱ የሚመቻቸው ተበዝባገር አገሮች እንደተዳከሙ ሲቆዩላቸው ነው። ለዚህም እርዳታ እየተባለ የሚሰጠው ገንዘብ ከቦግ ፈቃድ የመነጨ ሳይሆን የኢምፔሪያሊዝምን ጥቅም ለመጠበቅ የተፈጠረ ብልሃትና 'ድሀ' አገሮችን ባለበት ለማስረገጥ የተተለመደ እቅድ ነው። በየአመቱ በርዳታና በብድር ስም የሚሰጠው ገንዘብ ድምር፤ ኢምፔሪያሊስቶች ከሶስተኛው አለም በትርፍ መልክ ከሚዘርፉት ሀብት ያነሰ መሆኑ ይታወቃል። ይህ እርዳታ ባይኖር ኖር፤ 1) ትርፋቸውን በውጭ ገንዘብ ወደአገራቸው መልሰው መውሰድ አይችሉም ነበር፤ 2) በተበዝባገር አገሮች ውስጥ የኢምፔሪያሊስት ሎሌ የሆኑት መሪ መደቦች በስልጣን ላይ መቆየት አይችሉም ከዚህም የተነሳ የሚደረገው 'እርዳታ' ሁሉ የመንግስቱን የአለት ችግር ለማቃለልና የበዝባገር አገሮችን ሀብት ለማዳበር እንጂ ለአገሪቷ ብልህናና ለህዝቡ ደህንነት ታስቦ አይደለም።

— ይህ እርዳታ ከአመት አመት ጠቅላላ ቁጥሩ ጥቂት ሲጨምር በታይም 'ከመፅዋቾቹ' የሀብት እድገት ጋር ሲተያይ እንዲያውም እየቀነሰ ነው የሚሄደው፤ የጠቅላላ ገቢያቸውን 1% እንኳ አይሆንም። ይህንንም እርዳታ የኢምፔሪያሊስት አገሮች ሀዘቦች፤ በግብር ስም ሲከፍሉ ኢምፔሪያሊስት ሞኖፖሎችንና ሽርኮቻቸውን እንጂ የሶስተኛውን አለም ሀዘብ አይደለም።

— በልግስና ስም የሚሰጠው ገንዘብ ልክ በየጊዜው ሲቀነስ በብድር ስም የሚሰጠው አየጨመረ ይሄዳል። የብድሩም ወለድ ከፍ ያለ በመሆኑ በዛሬው ጊዜ አዳውን ለመክፈል ብቻ እንኳ ተበዝባገዬ አለም ከሚያገኘው አዲስ እርዳታ ሁለት ሶስተኛውን መልሶ መስጠት አለበት (7)

ለ) እድገትን የሚገቱ የውስጥ ሀይሎች

ከፍ ብለን እንዳየነው ኢምፔሪያሊዝም በቅኝ አገዛዝ ሆነ በእጅ ለዙር ቅኝ አገዛዝ ስም በያዛቸው አገሮች ውስጥ ጊዜያተላለፊ ባቸው የእርምጃ እንቅፋት የሆኑ መደቦች፤ ስርአቶችና ልምዶች እንዲቆዩ

ያደርጋል።

— በሀብረሰባዊ አቋም በኩል የተመለከትነው እንደሆነ ካፒታሊዝም-ቀደም የሆኑ (ካፒታሊዝም ከመደርጀቱ በፊት የነበሩት) መደቦችና ሀይሎች በስልጣን ላይ ስላሉ እርምጃን አፍነው ይዘው ቴክኒክ እንዳይስፋፋ ያደርጋሉ። ከላብላደሩ የሚጨምቁትን ሃብት መልሰው እንዲያፈራና እንዲራባ ከማድረግ ይልቅ ለከንቱ ብልጭልጭና መቀናጫ ያጠፋታል። የቀረውንም ወደ ካፒታሊስት አገር ባንኮች ያሸጭታል። ብሄራዊ ሃብት በሚገባ አይከማችም፤ ይበክናል። የሰራ ጉልበትና የሚያፈራው ሃብት ሁሉ ለእድገት ከማገልገል ይልቅ ባከና ይቀራል። ለዚህም ከንያት የሆኑት ሃይሎችና መደቦች በኢምፔሪያሊስት ሃይሎች ስለተደገፉ በስልጣን ላይ መቆየት ይችላሉ። ኢምፔሪያሊዝም በነሱ አማካይነት ተበዝባገር አገሮችን ፀጥ ለጥ አድርጎ፤ እድገታቸውን ገትቶ ለመግዛትና ለመበዝበዝ ይችላል።

— በባህልና በልምድ በኩል ደግሞ ብዙ የእድገት እንቅፋቶች ሊኖሩና ሊፈጠሩ ይችላሉ። የጅ ስራን መናቅ፤ አላፊነትን መፍራት፤ በሳይንስና በቴክኒክ አለመተማመን፤ ወዘተ...። እንደዚህ ያሉት አጉል ልምዶች ከሀዘቡ ተፈጥሮ የሚመነጩ ሳይሆኑ በጨቋኙ መደብ ጠቅላላ ርእዮተ አለም ስር እንዲዳብሩ የሚደረጉ ናቸው።

በሚቀጥለው ክፍል የኢትዮጵያን ሁኔታ ለይተን በመመልከት ለኢኮኖሚያዊ እድገት እንቅፋት የሚሆኑትን ዋና ዋና ሃይሎች ለመጥቀስ እንሞክር።

II. ኢትዮጵያ በፊውዳሊዝምና በኢምፔሪያሊዝም በመያዝ ኢኮኖሚያዊ ሊያድግ አይችልም።

የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ በርሻ ላይ የተመሰረተ የፊውዳሊ ኢኮኖሚ ሲሆን የኢምፔሪያሊዝም ስር መስደድ ስርአቱን በመጠኑ አዛብቶት እናያለን።

1ኛ. የእድገት አጭር ታሪክ

በጭሩ መለስ ብለን የእድገት ታሪካችንን ስንመለከት ራሱ

ን የቻለ የፊውዳል ኢኮኖሚ ከቆመ ብዙ ጊዜ እንዳለፈው እንንዘባለን። የሃብት እርባታ ዋና መሳሪያ መሬት ሆኖ የሃብት እርባታና አዳባሪ ገቢ ራሱ ነው። አራሹ የሰራውን ፍሬ በሙሉ ለራሱ እንዳያደርግ የመሬቱ ባለቤት የሆነው ባለባት ተጭኖት ይገኛል። የኢኮኖሚውም አቋም ወደኋላ የቀረ፤ እውቀት የተወሰነ፤ የሰራ አከፋፈል ዘዴ ያልተስፋፋ፤ የኑሮ ደረጃ ዝቅ ያለ በመሆኑ ፍላጎት «ከእጅ ወደ አፍ መጠን» አያልፍም ነበር። በዚህ ስርአት ውስጥ አልፎ አልፎ የሚገኙት ነጋዴዎችና እንደ ሸማጌ፣ ቀጥቃጭ፣ ሸክላ ሰሪ፣ ያሉ የጅ ጥበብ ሰራተኞች በዚህ ኢኮኖሚ ውስጥ የነበራቸው ቦታ በጣም ዝቅተኛ ነበር። የገበያና የልውውጥ እውቀት በጣም የተወሰነ፤ የኑሮ ፍላጎት ሁሉ ራስን በራስ በማስተዳደር ላይ ብቻ የተመሰረተ ነበር። የባለባቶችም ዘረፋ እንኳ በዚህ ዝቅተኛ ፍላጎት የተወሰነ ነበር።

ይህ አይነቱ ስርአት ንግድንና ኢንዱስትሪን፣ የንግድንና የእንዳስትሪን እውቀት በዝቅተኛ ደረጃ እንዲቀሩ አደረጋቸው። እንዲህ ያለውን እውቀት ሊያመጡ ይችሉ የነበሩትን የእጅ ሰራተኞችና መዘበኞች እጅና እግራቸውን አስር በእውቀትና በስራ እንዳይዳብሩ አደረጋቸው።

ይህ ሆኖ ሳለ የኢኮኖሚ ፕላንና የፖሊሲዎች ገፅ በአገራችን መታየት ጀመረ። ቀስ በቀስም ይዘዋቸው የመጡት አዲስ ልማዶችና ሸቀጦች በአገራችን አዲስ ልምድና ፍላጎትን ፈጠሩ። በብሄራዊ ሀይል ተመርኩዞ ለመጣ ይችላል የነበረውን የኢኮኖሚ ለውጥ በመቅደምና በጭር በመቅጨት መንስራራት የጀመረው የባለድ ተፅእኖ የነበረው ስርአት ማንቀዝና የቆየውን ልማድ ማስረሳት ጀመረ።

እነዚህ ኢኮኖሚ ፕላንና ፖሊሲዎች በቀላሉ ስርአቱ ውስጥ ለመግባትና ስር ለመስደድ የቻሉት ስልጣን ላይ ባሉት ባለባታዊ መደቦች አማካይነት ነው። አገራችንን በእጃቸው ለማስገባት በቅድምያ ገዢዎቹን መግዛት ነበረባቸው። ይህንንም በቀላሉ በ19ኛው መቶ አመት መጨረሻ ጀምሮ ሊያከናውኑት ችለዋል። በትንሽ ጊዜ ውስጥ ገዢው መደብ የኢኮኖሚ ፕላንና ፖሊሲዎች ሸቀጥ ማራገፊያና የስልጣኔ አቅጣጫ ሆነ። ፍላጎቱና ምኞቱ የተወሰነ የነበረው ባለባት አዲስ ፍላጎቶች አደሩበት፤ እነዚህም ባለድ ፍላጎቶች ዋጋቸው ከፍ ያለ በመሆኑ የባለባቱ ወጭ

(ወጪ አቸው) በዚያው ልክ ጨመረ። የሀብቱ ምንጭም የጢሰኛው ገቢ ራሱ ላብና ጥረት በመሆኑ ባለባቱ ብዝበዛውን በመጨመር ወጭውን ሁሉ በገበሬው ትክክላዊ ጣለ። የፊውዳሉ አቋም ያፈራቸው ስርአቶችና አስተዳደሮች ሳይነኩ፣ የገበሬው የሰራ ዘዴ ሳይሻሻል፣ የግፍሪያው ቴክኒክም ሆነ መሳሪያው ሳይለወጥ፣ የገበሬው ገቢ ሳይጨምር ለባለባቱ የሚከፈለውን እንዲያሳድግ ተጠየቀ። ግብር በአይነቱም በመጠኑም እየጨመረ ሄደ። «የጥና ዋና ስብሎች አመታዊ ጭግሪ 0.4% ብቻ ሲሆን የገበሬው ወጭ (ግብር፣ አስተዳደር፣ ልዩ ታክስ፣ መጋገፍ) አመታዊ ጭግሪ ደግሞ በትንሹ በአመት 10% ሆኖ እናገኘዋለን (8)»። ገበሬው ወደድህነት አዘቅት ወደቅጠባቸውና በድንቅርና ታስሮ በይበልጥ መሰቃየት ጀመረ።

ኢኮኖሚ ፕላንም ስር በመስደዱና የባለድ ሸቀጣ ሸቀጦች በመግባታቸው ፊውዳሊዝምን ሊያጠፋ ይችላል የነበረው ውስጣዊ ሀይል ቀረፋ። ፊውዳሊዝም ከባለድ ሀይል ጋር በጥቅም መተሳሰር ጀመረ። ኢኮኖሚ ፕላን ሀይሎች ፊውዳሊዝምን በመደገፍ ብዝበዛቸውን ሊያከናውኑ ቻሉ። ውስጣዊ ብዝበዛ ሀይሎች ደግሞ አቋግቸውን እንደያዙ በባለድ ጉልበት በመመካት ብዝበዛቸውን ለማራዘም እድል ገጠማቸው። በኢትዮጵያ ፊውዳሊዝም አለመነቅሉ፤ ኢንዱስትሪንና ንግድን የሚያሳድጉ ብሄራዊ ሃይሎች መጥፋታቸው፤ ዘመናዊው የኢኮኖሚ ክፍል በውጭ ሀይሎች መያዙ በገበሬውና በሰራተኛው ላይ ዘረፋን አስከተለ፤ የአገሪቷን ኢኮኖሚ አዛባው፤ የኢኮኖሚ እድገት እንዳይኖር ከለከለ።

በዚህ አይነት ኢትዮጵያ ዛሬ የምትገኝበት ሁኔታ በመሰረቱ ከሌሎች ተበዝባጋ አገሮች ያልተለየ ሆኖ እናገኘዋለን። ለእድገቷ እንቅፋት የሆኑት የውስጥና የባለድ ሀይሎች በመተጋገዝ አገሪቷን በፖለቲካ ሆነ በኢኮኖሚ የኢኮኖሚ ፕላን ሃይሎች ጥገኛ አድርገው፤ የውስጥ ጭም ሆኑ የውጭ ያለልክ ይበዛብዙዋል፤ ኢኮኖሚዋን አሰናክለው እንዳይዳብር ከልከለውታል።

- 2ኛ. የኢትዮጵያ ጊዜያዊ የኢኮኖሚ አቋምና የእድገት ችግር
 ሀ) የእርሻ ኢኮኖሚ በፊውዳል አቋም ስር

የኢትዮጵያ ኢኮኖሚ ዋና ምዕራዊ ዘመን በሆነ አርሻ መሆኑ ግልፅ ነው። 90% የኢትዮጵያ ህዝብ በአርሻ ሲተዳደር ከጠቅላላ ብሄራዊ አመት ገቢ 62% ከአርሻ ፍሬ የሚመነጭ ነው። የህብት አርቢና አዳባሪ አራሽ ገቢ ሲሆን ከአርሻ መሬት አብዛኛው በርስትነትም ሆነ በጉልት ወይም በመተዳደሪያ የተያዘው በንጉሳዊ ቤተሰብና በቤተ ክርስቲያን ከፍተኛ ሹማምንት፣ በመኳንንትና በባላባት ነው። ግብረ ስራው ፍሬ እስከ 75% ድረስ በመጋገፍ፣ በአሰራርና በሌላ ልዩ ልዩ ግዳጅ ለባለርስት ያስረክባል። እንደዚህ ያለው ህብረተሰባዊ አቋም በኢኮኖሚው ላይ ተጨማሪ ልዩ ልዩ ጠንቀቅ አትርፏል። በቤተክናሎጂ በኩል ወደኋላ መቅረትን፣ የስራ ፍሬ ዝቅተኝነትን፣ የስራ ክፍያ አለመኖርን፣ የጅስ ስራና የመያተኝነትን መዳከም፣ ግብይትና ልውውጥ ዝቅተኛ ደረጃ ላይ መቅረትን።

እንደዚህ ባለ ሁኔታ አድገት ሊመጣ ይችላል? ብለን ራሳችንን እንጠይቅ።

በመሰረቱ አድገት ሊመጣ የሚችለው የርባታ ሀይሎች ያፈሩት ፍሬ የኑሮ ፍላጎታቸውን ካረከላቸው በኋላ የሚቀረው ትርፍ ሃብት ለልማት እንዲውል ሲደረግ ነው። የአገራችንን ሁኔታ የተመለከትን እንደሆነ እንደዚህ ያለው ለአርባታ ሊውል የሚችል ቀሪ ህብት አነስተኛ ከመሆኑም በላይ “ሙልጭ” ብሎ የሚገባው ለባላባቶች ነው። በላባቶቹ ይህን ህብት እንዲራባ መልሰው ስራ ላይ ከማዋል ይልቅ አዲሱ የባለድንሰ ስልጣኔ ያሳደረባቸውን የቅንጦትና የብልጭልጭ ፍላጎቶች ማርኪያ ያደርጉታል። ቀሪውን ወደውጭ አገር በጎኮች ያሸጥታል። ይህም ማለት ከላብአደሩ የሚጨመቀው የስራ ፍሬ ሁሉ ለአገሪቷ ኢኮኖሚ ማዳበሪያ በመዋል ፈንታ ለሃብት አደሩ መንደላቀቅ ያገለግላል ማለት ነው። የበዝባዦችን ጥቅም ለመጠበቅ የተቋቋመውና በተውጣጣ ሰዎች የሚካሄደው ንጉሰ ነገስት መንግስት በግብር መልክ የሚዘርፈውን ሃብት ፍሬ ቢስ የሆነ ቢሮክራሲውንና የጭቆና ሀይሎችን “ለማጠገን ሪያ” ያበክነዋል።

በስልጣን ላይ ያሉት በዝባዦ መደቦች ከሚያበክኑት ህብት ሌላ የፊውዳሉ አቋም ራሱ የሚወልዳቸው የልማት መሰናከሎችና ወደ

ኋላ ጉታችን ልማቶች አሉ። ለምሳሌ በመሬት አያያዝና አከፋፈል በኩል ጥቂት ሰዎች በአስርና በመቶ ጋሻ የሚለካ መሬት ይዘው ሁሉንም በሚገባ ለማሳረስ ባለመቻላቸው ለአንድም ጥቅም ሳይውል ጠፍ ሆኖ እንዲቆይ ያደርጉታል። በተለይ ደግሞ በአገራችን የሚገኘው የሰው ሃይል ብዙው ለአድገት የሚያገለግል ስራ ከመስራት ተወግዶ በከንቱ ጉልበቱ ሲባክን እና የዋለን። ለምሳሌ የሴቶችን ጠቅላላ ሁኔታ ብንመለከት በህብረተሰቡ ውስጥ የተሰጣቸው ቦታ ጥረታቸውንና ድካማቸውን ሁሉ ቤት በመያዝ በማድረግ በመስራት፣ ልጅ በመውለድና በማሳደግ ወስኖ ከወንድ አኩል ለልማት በሚጠቅም ስራ እንዳይሳተፉ ያግዳቸዋል። በዚህ አንፃር ሁኔታቸው የበላይ መደቦችን በአሽከርካሪና በገረድነት ከሚያገለግሉት ሰራተኞች በምንም አይቻልም። በተጨማሪ ደግሞ ፍፁም ስራ ፈቶችንና “ሽፍን” ወይም “ድብቅ” ስራ ፈቶችን ሳንጠቅስ ማለፍ አይገባም። ሁለት አይነት ፍፁም ስራ ፈት አለ፤ አንደኛው በሃብቱና በሌላው ስራ የሚኖር ስራ ፈት ሲሆን ሁለተኛው ደግሞ የስራ ጉልበቱን የሚገዛው ያጣቦታ የጠፋለት ችግረኛ ነው። ከመጀመሪያዎቹ ውስጥ ንጉሳዊ ቤተሰቦች ባላባቶችና ታላላቅ የቤተክርስቲያን ባለስልጣኖች... ይገኛሉ። ከሁለተኞቹ ውስጥ ደግሞ በየከተማው የሚገቀሙለት ወጣቶች ይገኙ በታል። ድብቅ ስራ ፈትነት የሚባለው የሰራተኛው አቅምና ችሎታ ሙሉ በሙሉ ጥቅም ላይ ሳይውል ለይስሙላ ያህል ወይም በተቋረጠ ሁኔታ የሚሰራ ስራ ነው። ለምሳሌ ያህል ለአንድ የተወሰነ ስራ 10 ሰው ያስፈልግ እንደሆነ 20 ሰው ተሰብስቦ ያንንው ስራ ቢሰራ የ10 ሰው ድብቅ ስራ ፈትነት አለ ማለት ነው። ለአንዲት አይነቱ ስራ ፈትነት በኩርማን መሬት ላይ ተጣብበው የሚኖሩ የገቢ ቤተሰቦች ጥሩ ምሳሌ ሊሆኑ ይችላሉ።

ለ) ቀላል ኢንዱስትሪና ዘመናዊ የኢኮኖሚ ክፍል በባለድንሰ ካፒታል ስር

አርሻ በኢኮኖሚያችን ውስጥ የያዘውን ቦታ ሳይለቅና የፊውዳል ስርአቱም ሳይናጋ ከጥቂት አመታት ጀምሮ አንዳንድ ቀላል ኢንዱስትሪዎች ተቋቁመው የመመለሻ መስመሮች በመጠኑ ተዘርግተው

ዘመናዊ የንግድ ግንኙነቶች ተከፍተው እናያለን። እነዚህና እነዚህን የ መሳሰሉት ለውጦች የመጡት የፊውዳል ስርዓቱን አውድሞ በተነሳ ብ ሄራዊ ሀይል ሳይሆን በስልጣን ላይ የቆየው ፊውዳል መደብ ከበአድ ኢ ምቴሪያሊስቶች ጋር በፈጠረው ግንኙነት መሆኑን ከፍ ብለን ጠቅሷል። ይህ ግንኙነት — በሌሎች ተበዝባጋዮች አገሮች እንደተመለከተው ሁሉ — ኢትዮጵያም ውስጥ በብዝበዛ ላይ የተመሰረተ ነው።

አገራችን ውስጥ የሚገኙት ኢንዱስትሪዎችና ሌላውም ዘመ ናዊ የኢኮኖሚ ክፍል የተቋቋሙት በባለድ ካፒታል ድጋፍ ነው። ራሱ ን የቻለና የዳበረ ብሄራዊ ቡርገዬዎ መደብ በአገራችን ለማደግ አልቻለ ምና። በስልጣን ላይ ያለው መደብ ራሱን የቻለ “ዘመናዊ ኢኮኖሚ” ለ መገንባት ቢሻ ከሁሉ አስቀድሞ በፊውዳል አቋሙ ውስጥ የሚገኙትን ቅራኔዎች ሁሉ ማጥፋት ይኖርበታል። እንደዚህ ያለውን እርምጃ መው ሰድ ደግሞ ራሱን ማጥፋት እንደሚሆንበት ያውቃል። ከዚህም የተነሳ ብሄራዊ የሆነ ዘመናዊ ኢኮኖሚ ለመገንባት እውቀቱ (know-how) ብቻ ሳይሆን የሚያንሰው ፍላጎቱም ጭምር ነው። እርግጥ በስልጣን ላይ ለመቆየትና “አዲስ ልምዶቹንም” ለማርከት ሲል አንዳንድ ቀላል ኢን ዱስትሪዎችን ማቋቋም፣ አንዳንድ የንግድ መደብሮችን መክፈት፣ ጦር ሰ ራዊቱን ማጠንከር... ስለሚኖርበት የባለድ መንግስታትን — ኢምፔሪያ ሊስቶችን — ይረዳት ዘንድ ይጋብዛል። “ተጋባጥ እንግዶቻ ችንም” በሌሎች ተበዝባጋዮች አገሮች እንደሚያደርጉት ሁሉ ኢትዮጵያ ን ጥገኛ አድርገው ሃብቷን በሰፊው ከመበዝበዛቸውም በላይ ኢኮኖሚ ዋም በፍጥነት እንዳያድግ አስረው ያዙት።

—ኢትዮጵያ የኢምፔሪያሊስቶች ጥገኛ ሆናለች ለማለት የሚ ቻለው በምን አይነት ነው?

አንደኛ በፖለቲካ በኩል በስልጣን ላይ የበሰበሰው የባላባ ት መደብና በአገሪቷ ላይ የተንሰራራው የፊውዳል አቋም ተደግፎና ተ ጠግኖ የቆመው በኢምፔሪያሊስቶች ሃይሎች መሆኑን እናውቃለን። ብ ሄራዊ በዝባገኞችና የውጭ በዝባጋዮች ሃይሎች በጥቅም በመተሳሰራቸው ሳይደጋገፉ ሊኖሩ አይችሉም። በባህል፣ በስነ-ምግባር፣ በጥበብ፣ በሥነ-ፍጥነት... ኢምፔሪያሊዝም በአገራችን የቱን ያህል እንደገባ እናውቃለን።

ስበትም።

ሁለተኛ ደግሞ በኢኮኖሚ በኩል የተመለከተው እንደሆ ን የአገሪቱ ኢንዱስትሪና ዘመናዊ የኢኮኖሚ ክፍል በባለድ ካፒታል ስር ከመሆኑም በላይ የውጭው ንግድ የሚካሄደው ከነዚህ በዝባጋዮች ሃ ይሎች ጋር ነው። የኢትዮጵያን የውጭ ንግድ ስንመለከት በምንልከው እቃ ቡና ብቻውን 60% ሲሆን ከዚህም ውስጥ 75% ወደአሜሪካ ነው የሚላከው። እንደዚህ አይነቱ በአንድ እቃ ላይ የተመሰረተና ከአንድ አ ገር ጋር የተሳሰረ የንግድ ግንኙነት አይነታዊ የበዝባጋዮችና የተበዝባጋዮች ግ ንኙነት ሲሆን የሚያስከትለውንም ጉዳት ሁሉ ከፍ ብለን በዝርዝር አይ ተነዋል። በጠቅላላው የአገሪቷን ኢኮኖሚ ቆሞ የሚያስከክደው፣ የአድገቱ ን ፍጥነትና አይነት የሚወስነው በአስመጭው አገር ወይም ጥቂት አገ ሮች ገበያ ላይ ቡና የሚኖረው ዋጋ ነው ማለት ነው።

—የኢትዮጵያ ሃብት በአገር ወንበዴዎች አማካይነት በኢምፔ ሪያሊስቶች ይበዘበዛል ለማለት የሚቻለውስ እንዴት ነው?

አንደኛ፣ በእኩል የጋራ ጥቅም ላይ ያልተመሰረተ የውጭ ን ግድ ለተበዝባጋዮች አገሮች የሚያተርፈውን ጉዳትና ኪሳራ አይተናል። የ ኢትዮጵያም ሁኔታ የተለየ አይደለም። ኢትዮጵያ በንግድ መልክ ወደ ምዕራብ አገሮች ከምትልከው ለስት አምስተኛው ቡና ነው ብለናል። የ ቡናውንም ዋጋ ራሷ ሳትሆን የምትወስነው፣ አስመጪው አገር አሜሪካ ና ግብረአባሮቹ ኢምፔሪያሊስት አገሮች ናቸው “በነፃ ገበያቸው” ላይ የሚደለድሉት። እንደምናየውም ከአመት ወደ አመት የዚህ እቃ ዋጋ እየወደቀ ይሄዳል። በሌላ በኩል ደግሞ ኢትዮጵያ ከነዚህ አገሮች የም ታስመጣቸው የፋብሪካ ሸቀጣ ሸቀጦች ሁሉ ዋጋቸው እየጨመረ ነው የሚሄደው። ይህ የሚያስከትለውን ኪሳራ አይተናል። እንደዚህ ያለው ሁ ኔታ ለቡና ብቻ ሳይሆን ለሌሎች ጥሬ እቃዎችም ተመሳሳይ መልክ ሲኖ ረው ውጤቱም ያው ነው።

ሁለተኛ፣ የባለድ ካፒታል ባገራችን ያቋቋማቸውን ኢንዱስ ትሪዎች የተመለከትን እንደሆን በትርፍ መልክ በያመቱ ካገራችን የሚ ወጣውና ወደበዝባጋዮች አገሮች የሚላከው ገንዘብ ምንኛ ከፍ ያለ እንደሆ ን እናውቃለን። የወገኛ ስኬት ፋብሪካን ምሳሌ ማስታወስ ይበቃል። “ኤች

ቢ. ኤ. ኢትዮጵያ የተባለውን የስኳር ፋብሪካ ለማቋቋም 22,400,000 የኢት. ብር የሚሆን የውጭ ካፒታል ገብቷል። ፋብሪካው ትርፍ መስጠት የጀመረው እ.ኤ.አ በ1954 እ.ም. ሲሆን በ1964 እ.ም. በአንድ አመት ውስጥ ትርፉ 8,000,000 (አምንት ሚሊዮን) የኢት ብር መሆኑን ራሱ ፋብሪካው የሰጠው ቁጥር ያሰረዳል። ከተቋቋመበትና ትርፍ መስጠት ከጀመረበት ጊዜ ጀምሮ (15 አመት ሙሉ) ያትረፈውን ስንገምት ከውጭ ይዞት የመጣውን ካፒታል በስንት እጥፍ መልሶ በንፁህ ትርፍ ኢትዮጵያን ግለብ ከጀመረ ብዙ ጊዜው እንደሆነ እናያለን። (9) የባለድ ካፒታሊስቶች የሚሰሩት ለጥቅማቸው የሚመሩት በትርፋቸው በመሆኑ የሚያቋቋማቸው ፋላል ፋብሪካዎች ሁሉ ገበያቸውን ለማስፋት የታሰቡና በርካሽ የሚገኘውን የስራ ጉልበት ለመበዝበዝ የታቀዱ ሲሆኑ ከባድ ኢንዱስትሪዎች ደግሞ (የሉም እንጂ!) ጥሬ እቃዎችን ለመበዝበዝ የታቀዱ ናቸው።

ለስተኛባብድርና በርዳታ ስም ስለሚገባው የውጭ ካፒታል በመጀመሪያው ክፍል የጠቀስነውን በማስታወስ እናልፈዋለን።

—በባለድ ካፒታል ላይ ተመርኩዞ የተቋቋመ ዘመናዊ ኢኮኖሚ ሊያድግና ሊዳብር አይችልም ለማለት የሚያስችለን ምንድነው?

በመጀመሪያ መገንዘብ ያለብን ይህ አይነቱ ዘመናዊ ኢኮኖሚ በአገራችን በ30 አመት ውስጥ (ጠላት ከወጣ ጀምሮ) የደረሰበት ደረጃ ከጠቅላላው ብሄራዊ የስራ ፍሬ አንድ አስረኛ እንኳ እንደማይሞላ ላነው።

ሁለተኛ ደግሞ እንደዚህ አይነቱ የኢኮኖሚ እድገት የታቀደውና የተገነባው በካፒታሊዝም የአስተዳደግ ስርዓት ውስጥ ሆኖ እና ገኘዋለን። ይህም ግለት ካፒታሊስት አገሮች በታሪካቸው ባለፉባቸው ልዩ ልዩ የእድገት ደረጃዎች ሁሉ እንድናልፍ ታስቦ የተወጠነ ነው። ስለዚህም በመጀመሪያ ቀላል ኢንዱስትሪዎች እንዲቋቋሙ ይደረጋል። ለምሳሌ የጨርቃጨርቅ የጫማ የመጠጥ የምግብ እቃዎች ወዘተ...። እነዚህ ቀላል ኢንዱስትሪዎች ከተስፋፋና ከዳቦሩ በኋላ ቆይቶ በሁለተኛ የእድገት ዘመን መኪናዎችን የሚያወጣና በጠቅላላውም ከባድ ኢንዱስትሪ እንዲቋቋም ይደረጋል። አሁን ባለንበት ደረጃ በአገራችን ለት

ርፋቸው የሚሰሩት ካፒታሊስቶች እንዲህ ላለው ከባድ ኢንዱስትሪ ሃብታቸውን አያወጡም። ምክንያቱም ይህ አይነቱ እርምጃ አገሪቱን በኢኮኖሚ ራሷን አስችሎ ገበያቸውን እንደሚዘጋገባቸውና ጊዜያዊው የአገሪቷ ድካምና ጠባብ ገበያ ደግሞ ጥቅም እንደማይሰጣቸው ያውቃሉ። ምንም እንኳን ስራዎችንና ክነሱ ጋር የተያያዙ ከባድ ኢንዱስትሪዎችን ሲያቋቋሙ የአገሪቷን ጥሬ እቃ በዝብዘው ለአገራቸው ፋብሪካዎች ለማቅረብ ነው። እንጂ ተበዝበዘዋቸው አገር ውስጥ እነዚህ እቃዎች ተጣርተው ለእድገቷ እንዲያገለግሉ አይደለም።

የሆነ ሆኖ “አተባለው” ሁለተኛ የእድገት ደረጃ ላይ ለመድረስ በስራ ላይ ሊውል የሚችል ሀብት — በነሱ አስተሳሰብ — በጣም መደርጀት አለበት። የኢትዮጵያን ሁኔታ ስንመለከተው እንዲህ አይነቱ ሃብት መቸውንም ሊዳብርና ሊከማች አይችልም። ለዚህም ሁለት ምክንያቶች አሉት። አንደኛው ከፍ ብለን እንዳጠቃለልነው የፊውዳሉን ስርዓት ለማጥፋት ይችል የነበረው ራሱን የቻለ ነፃ ብሄራዊ የቡርጋዢዎች መደብ ይሰራል። ሌላውም አልቻለም። የሁለት ባለሀብቶች አብዛኛዎቹ የፊውዳሉ መደብ ዲቃላዎች ሲሆኑ ብዙዎቹ ደግሞ ከውጭ ካፒታል ጋር በጥቅም የተሳሰሩ ናቸው። እነዚህም ለእድገት ሊውል የሚችል ሀብት እንዳይከማች ሲያበክኑ፣ ለእድገት እንቅፋት የሚሆነው የፊውዳል ስርዓት ደግሞ ሳይነካ እንዲቆይ ያደርጋል። ሁለተኛው የባለድ ካፒታል የሚገኘውን የስራ ፍሬ ሁሉ በትርፍ መልክ ወደአገሩ ያሸክል። በሌላ የብዝበዝ መንገዶች ደግሞ የአገሪቷን ሃብት በመዝረፍ ለእድገት የሚሆን ካፒታል እንዳይጠራቀም ጨርሶ ያግደዋል።

በስተኛውና በመጨረሻው ክፍል ለእድገት ችግሮች መፍትሄ ሊሆኑ የሚችሉትን ነገሮች ባጭሩ እንጥቀስ።

III ለእድገት ችግሮች መፍትሄ ሊሆኑ የሚችሉ ዋና ዋና ነገሮች

የእድገት ችግሮችን ለማስወገድና ብሄራዊ ኢኮኖሚ እንዲዳብር ለማድረግ፡

- 1ኛ. ፊውዳሊዝም ከነዘር ማንዘሩ መውደም፤ ደጋግፎ የሚያቆየውና የበላይ ጠባቂው ኢምፔሪያሊዝም ከአገር ገሪ መ

ጥፋት አለበት።

2ኛ. ነፃ የሆነና ራሱን የቻለ ብሄራዊ ኢኮኖሚ መቋቋም አለበት።

3ኛ. እንዲህ አይነቱ ኢኮኖሚ ሊቋቋምና በፍጥነት ሊታገዝ የሚችለው ተጠቃሚዎች ህዝብ ስልጣንን በጁ ይዞ 1) የሰፊውን ህዝብ ፍላጎት የሚያረክና ለአገሪቱ ሁኔታ የሚሰጥ ግን የኢኮኖሚ ስርዓት ሲተልም 2) የሶሽያሊስት ህብረተሰብ አቋምና መሰረት ለመጣልና ለማጠናከር ሲችልና 'መሳሪያውንም የሶሽያሊስት የልማት ፕላን' ሲሆን ነው።

እነዚህ ሶስት ነጥቦች የተያያዙና የተሳሰሩ ናቸው። ከፍ ብለን በሰፊው እንደተመለከትነው በኢትዮጵያ ውስጥ የፊውዳል አቋም እስካለ ድረስ ምንም አይነት የኢኮኖሚ እድገትና እርምጃ ሊመጣ አይችልም። ይህ ጊዜውን የወረሰ ስርዓት እስከዛሬም ለመፍየት የቻለው አገራችንን ለበግባር አገሮች አሳልፎ በመስጠት ከነዚህ ሰዎች በሚያገኘው ድጋፍ መሆኑን እናውቃለን። እነዚህ የውስጥና የውጭ የጥፋት ሃይሎች በጥቅም ተሳስረው የአገራችንን የተፈጥሮ ህብት ሲበዘብዙት፤ የላብአደሩን ህዝብ ጥረትና ልፋት ቁጭ ብለው እንደመጋገጥ ሲመጡት፤ ብሄራዊ ኢኮኖሚያችንም እንዳያድግ አፍነው ይዘውት እናያለን። የነዚህ ሁለት ሀይሎች መደምሰስ የአገሪቷን የርባታ ሀይል አዲስ ነፍስ ይዘራበታል። ህጋዊነቷንም ነፃ ሲያወጣ የሰራተኛውን የስራ ፈቃድ ደግሞ ከፍተኛ ደረጃ ላይ ያደርሰዋል። በጠቅላላው ነፃ የሆነና ራሱን የቻለ ብሄራዊ ኢኮኖሚ እንዲቋቋም ያስችላል። ነፃ ብሄራዊ ኢኮኖሚ ይቋቋም ማለት ለእድገት በውጭ ካፒታል ላይ ሳንተማመን በራሳችን ሃብት ላይ ብቻ ተመርኩዘን ለመራመድ እንቻል ማለት ነው። ራሱን የቻለ ብሄራዊ ኢኮኖሚ ይቋቋም ማለት ደግሞ ንግድና የውጭ ግንኙነት ሁሉ ይቅር ሳይሆን ግንኙነቱም ግንኙነት በእኩልነት መልክና የጋራ ጥቅማችንን ከሚጠብቁልን አገሮች ጋር ብቻ ይካሄድ ማለት ነው።

ስለኢኮኖሚ እድገት ከፍ ብለን በተነጋገርንበት ጊዜ እንዲህ አይነቱን እድገት ሊመጣ የሚያስችለው ለርባታ ሊውል የሚችል የተከማቸ ሃብት ሲኖር ነው ብለናል። በፊውዳል ኢትዮጵያ ውስጥ እንዲ

ህ አይነቱ ሃብት ሊከማቸ እንደማይችል ጠቅሰናል። ስለዚህም ኢንዱስትሪዎች እንዲቋቋሙና 'እንዲስፋፉ' ፊውዳሉ መንግስት ወደባዕድ ካፒታል ፊቱን አዙሮ በርዳታና በብድር ስም በሚያገኘው ምፅዋት እስከዛሬ እንደቆየ እናውቃለን። የኢትዮጵያ ላብአደር ህዝብ ይህ የተጫነው ስራ ፊትና ዋጋ ቢስ የሆነ የፊውዳል መደብ ከላይ ላይ በነሳለት የስራው ፍሬ ሁሉ ለጥቂቶቹ መሽቀርቀሪያና መብለጭለጨያ መዋሉ ቀርቶ እንዲከማቸና ለእድገት እንዲያገለግል ማድረግ ይችላል። የፊውዳሉም ግፊኛ መደብ ተምዘግዝግጦ ሲወድቅ የወለዳቸው ፍሬ ቢስ ድርጅቶች፤ አስተዳደሮችና ልምዶች ሁሉ ከጠቅላላው ስርዓት ጋር አብረው ይወድቃሉ። ከዚህ ህሁሉ የሚገኘው ሃብት እየተጠራቀመና በልማት ፕላን እየተመራ ጠቅላላ ኢኮኖሚውን ለማሳደግና ለማዳበር ለሚያስችሉት ከፍሎች ወጭ እንዲሆን ይደረጋል።

ከፍ ብለን እንዳየነው የባዕድ ካፒታሊስቶች ለትርፋቸው ብቻ ስለሚሰሩ ገንዘባቸውን አውጥተው ኢንዱስትሪ የሚያቋቋሙት ከፍ ያለ ጥቅም ሲኖራቸው እንጂ ለአገሪቷ ብልፅግና በማሰብ አይደለም። እንደ ኢትዮጵያ ባሉ አገሮች ውስጥ የህዝቡ ደህንነትና የገበያው ጠባብነት ሊገኝ የሚችለውን ትርፍ በጣም መጠነኛ ስለሚያደርገው እድገትን ሊያፋጥኑ የሚችሉ ከባድ ኢንዱስትሪዎች በባዕድ ካፒታል ስር ሊቋቋሙና ሊስፋፉ አይችሉም። የተቋቋሙትና በመጠኑ የተስፋፋት ቀላል ኢንዱስትሪዎች የሃገሪቷን የርባታ ሀይል የማያዳብሩ ናቸው። ለምሳሌ ሞርኮ ውስጥ በቅርቡ የባዕድ ካፒታል ትልቅ የተሸከርከሪ መኪናዎች ማገጣጠሚያ ፋብሪካ ለማቋቋም ሲያስብ ይህን አይነቱ ኢንዱስትሪ ለአገሪቷ የኢኮኖሚ እድገት አስፈላጊ ወይም ተቀዳሚ ጠቃሚነት አለው። በማለት ሳይሆን ትርፉን በማሰብ የመኪና ገበያ እንዲስፋፋና ላካበቢው አገሮች በይበልጥ እንዲሸጥ በማለት ነው። ለሞርኮ ብሄራዊ ኢኮኖሚ ግን የተሸከርከሪ መኪናዎች የሚገጣጥም ፋብሪካ ከሚፋም ይልቅ የእርሻ መኪና የሚያወጣ ፋብሪካ ቢፋም ከፍ ያለ ጥቅም በሰጠ ነበር።

በሶሽያሊስት የልማት ፕላን የሚመራ ኢኮኖሚ ግን ለትርፍ ሳይሆን ለሰፊው ህዝብ ደህንነትና ለአገሪቱ ጠቅላላ ልማት ስለሚሰራ የሚከማቸውን ለእድገት ሊውል የሚችል ሃብት የርባታ ሀይሎችን ወደ

ሚያዳብሩ ስራዎች ይመራዋል። ይህም ቀላል ኢንዱስትሪ በፍፁም ይቀራል ማለት ሳይሆን በይበልጥ በፈጠነ አካሄድ እንዲያድግ የሚደረገው ከባድ ኢንዱስትሪም ሳይረሳ በልማቱ ፕላን ውስጥ ተገቢ በታው ይሰጠዋል ማለት ነው። ለምሳሌ በቁጥር በጭሩ ለማብራራት ያህል ዛሬ በፊውዳል ኢትዮጵያ ጠለኛ ገበሬ ከሚያፈራው ፍሬ 25% ለግል ፍላጎት ገቢ ሲሆን ለት የቀረው 75% ለባለርስት ባለባት መንደላቀቂያ እንደሚገባ እናውቃለን። ገበሬው በምትደርሰው ድርሻ ራሱንና ቤተሰቡን በህይወት እንዲቆዩ ለማድረግ ይታገላል። ባለርስት ባለባት ደግሞ የሚዘርፈው የግፍ ሃብት ይዝናና በታል፤ ያባክነዋል፤ ህዝብን ይጨቁንበታል፤ ነገር ግን ለልማት በሚገባ አያውለውም። ህዝባዊት ኢትዮጵያ በምትቋቋምበት ጊዜ ግን ይህ ባለባታዊ መደብ ይወድማል፤ ስለዚህም ሲባክን ከነበረው 75% የስራ ፍሬ አብዛኛው ነፃ ይወጣል ማለት ነው። ይህ ሃብት ሙሉ በሙሉ ወደ ከባድ ኢንዱስትሪ ወጪ ይሆናል ማለት ሳይሆን፤ በመጀመሪያ የሰራተኛውንና የገበሬውን የጋራ ፍላጎት እንዲያረክ ይደረጋል። ይህም የሚያመለክተው እንደ ትምህርት ቤቶች፤ የጤና ጥበቃ ድርጅቶች፤ ነፃነት። ነው። ለምሳሌ ለነዚህና እንደነዚህ ላሉት የጋራ ፍላጎቶች በጠቅላላው እስከ 40 ወይም 50% ድረስ እንኳ ወጭ ቢደረግ የቀረው 60 ወይም 50% ለኢኮኖሚ ጠቅላላ እድገት ማፋጠኛ ሊውል ይችላል ማለት ነው።

በሶሻሊስት የልማት ፕላን የሚመራ ኢኮኖሚ፤ እነዚህንና እነዚህን የመሳሰሉ የልማት ጥረቶችን ከስራ ላይ በማዋልና በማቀናበር በትንሽ ጊዜ ውስጥ ሊያድግ ከመቻሉም በላይ ትክክለኛ ህብረተሰባዊ ስርዓት በማቆም ስራ ፈት በሰራተኛ፤ በለዕጋ በላብአደር እንዳይጠቀምና የስራ ሀይልም በከንቱ እንዳይባክን ያደርጋል።

- (4) P. JALEË, op. cit. 76 61
- (5) BETTELHEIM, CHARLES: "Planification et croissance accélérée", Petite collection Maspero 5 (Paris 1967) 76 40
- (6) JALEË, op. cit., 76 82
- (7) JALEË, op. cit. 76 83
- (8) "ታጠቅ" ልዩ ቁጥር - ጥቅምት 1962-76 15
- (9) "Ethiopian Observer" Vol. X, No. 4: "Development and Legislation in Ethiopia", Krishna Ahoo-ja

- (1) P. JALEË "L'Imperialisme en 1970" - Petite Collection Maspero 49 (Paris 1969) 76 81
- (2) P. Jaleë, op. cit. 76 60
- (3) Ibid.

በእውሮፓ የኢትዮጵያ ተግሪዎች ግህበር

አስረኛ ጠቅላላ ጉባኤ

በበርሊን ከተማ ይደረጋል

ይህ ጉባኤ "ምን አይነት ለውጥ በኢትዮጵያ?" በሚል ኦርአት በሰሚናር መልክ ሰፊ ውይይት ያደርጋል። ከሰላም አመታት ይበልጥ አባሎች በብዛት እንደሚሳተፉ ተስፋ እናደርጋለን።

ይህ አስረኛ ጉባኤዎችን ታሪካዊ ጉባኤ እንዲሆንና በጠቅላላው የኢትዮጵያ ተግሪዎችን ትግል ወደከፍተኛ ደረጃ እንዲያደርሰው አባሎች ሁሉ ተዘጋጅተው እንዲመጡ እናሳስባለን።

የስብሰባው ጊዜ፡- ከ9.8.70 — 17.8.70

የስብሰባው ቦታ፡- JUGENGÄSTHAUS or Schreiber
BERLIN 48(MARIENFELDE)
BUCKOWER CHAUSEE 114

በጉባኤው ላይ ለመሳተፍ በቅርንጫፍ ግህበራት በኩል የሚጠየቁትን የአባልነት ግዴታዎች ሁሉ መፈፀም ያስፈልጋል